

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

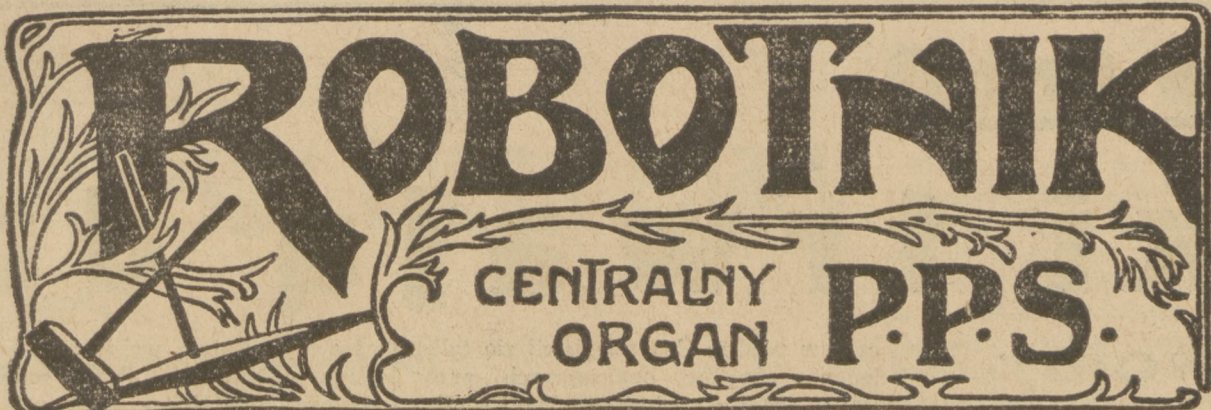
REDAKCJA przyjmuje interesantów od 1 i pół
do 3-ej po południu.

Za uwagą sekretarza Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9-5 bez przerw,
w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 5.06-70

DYREKCJA — 2.20-13

ADMINISTRACJA — 5-13-80

DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Cena numeru 20 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnośnikiem miesięcznie zł. 5.40 bez odnośnika zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—. Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwykłe gr. 20, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatne. Ogłoszenia tabelaryczne 50 o proc. drożej. Ogł. zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-cio szpaltowy, układ zwykłych 10-cio szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Przeciwko planom konstytucyjnym B.B.W.R.

Mowa tow. Kazimierza Czapińskiego w sejmowej Komisji Konstytucyjnej

Stanowisko nasze wobec Konstytucji BBWR sformułował wczoraj na posiedzeniu sejmowej Komisji Konstytucyjnej tow. Kazimierz Czapiński. Mowę jego podajemy w brzmieniu możliwie dokładnym. Przebieg posiedzenia Komisji na str. 2-ej. Red.

REAKCYJNY ELABORAT

Mówca socjalistyczny oświadcza na wstępie, iż nowa „Konstytucja” taka, jaką wysłała ona z Senatu, jest **elaborem reakcyjnym, odsuwającym lud od rzeczywistego wpływu na rządy w państwie**, zawierającym pewne pierwiastki faszystowskie, szkodliwym dla ludu i dla państwa. Wypowiadamy się stanowczo przeciwko temu projektowi.

Omawiając pierwsze 10 artykułów, mówca oświadcza, iż są to napuszone frazesy, deklaracje i puste moralizatorstwo. Ciekawe jednak, że ten zasadniczy „dekalog”, o którym prof. Makarewicz powiedział, iż „brzmia w nim fanfary państwa totalnego”, nie zawiera ani wyraźnego stwierdzenia, że Polska jest **Rzeczypospolitą**, ani też, że **naród jest źródłem władzy**. Dużo natomiast mówi się o „państwie”. W danym wypadku to słowo jest **pseudonimem**, za którym kryją się klasowe interesy klas posiadających oraz interes rządzącej partii. Faszizm wszędzie przykrywa się pseudonimem „państwa”. Wystarczy przypomnieć chociażby art. 1 włoskiej faszystowskiej „karty pracy”. Mówca analizuje ewolucję współczesnego państwa i wykazuje, jak idea państwa „autoritarnego” powstaje w rezultacie: 1) rosnącej roli burżuazji wobec klasy robotniczej, 2) potrzeby kapitalistów zasięgnięcia pomocy ze środków państwowych w dobie kryzysu. Mówca wśród śmiechu opozycji przytacza opublikowany w „Wiadomościach Literackich” fakt przerobienia wiersza Kopcińskiego w śpiewnik dla młodzieży szkolnej — oczywiście, ze względu na dobro „państwa”.

W polemice z prof. Winiarskim (Str. Nar.) mówca oświadcza, że „katolicyzm” nie jest żadnym kryterium dla Konstytucji, albowiem encyklika „Quadragesimo Anno” stała się na gruncie faszystowskiego ustroju korporacyjnego, a „katolicka” Austria zaprowadziła faszystowskie „państwo stanowe”.

PROJEKT BB. A DEMOKRACJA

Referent p. Car dowodzi, że nowa Konstytucja jest przeciw „demokracji”. Ale głównymi kryteriami demokratyczności są: 1) wolność obywatelska, 2) równy udział wszystkich obywateli w rządzeniu krajem. Wolność — powiada prof. Barthelemy w swej ostatniej książce „Znaczenie wolności” — jest przede wszystkim równowagą pomiędzy państwem, a prawami jednostki. Tymczasem nowa „Konstytucja” ogranicza prawa obywatelskie do minimum. Wolność zgromadzeń i koalicji znikła zupełnie. Inne swobody: słowa, zrzeszeń i sumienia zostały przeniesione do deklaracyjnego dekalogu i ograniczone rozmaitymi zastrzeżeniami. Konstytucja stanowiła austriacka (faszystowska) również „uznaje” taką „wolność” z różnymi zastrzeżeniami.

Przy tej sposobności mówca podkreśla, iż w nowej Konstytucji ustęp o opiece nad pracą został osłabiony, zupełnie zaś zniknęło prawo do ubezpieczenia, opieka nad dziećmi i młodzieżą, zakaz noc-

nej pracy kobiet, bezpłatna szkoła itd. Jest to wszystko charakterystyczne dla klasowej treści nowej „Konstytucji”.

Drugą cechą demokracji jest równy udział wszystkich w rządzeniu krajem. Otóż wedle nowej „Konstytucji” rola Sejmu ludowego została sprowadzona niemal do zera. Na pierwszym miejscu stała **ogromnie powiększona władza prezydenta**. Prezydent bez Sejmu wypowiada wojnę; na rok może zawiesić ustawy uchwalone przez Sejm i Senat; mianuje ¼ część Senatu; mianuje członków Trybunału Stanu; ma rozszerzone prawo dekretowania ustaw; ma ogromnie ułatwiony sposób zmiany Konstytucji i t. p. Natomiast rola Sejmu jest uszczuplona ogromnie: nie może obecnie wypowiedzieć wotum nieufności Rządowi bez Senatu; dla odrzucenia poprawek Senatu potrzeba ⅔ i t. d. W rezultacie Sejm formalnie pozostaje, ale nie będzie odgrywał żadnej istotnej roli.

Z demokracji nie zostało prawie nic. „Konstytucja” przybiera charakter monarchistyczny. Biurokracja uzyskuje olbrzymią władzę. Nie posuwamy się tylko tak daleko, jak hitlerowska ustawa

o upoważnieniach z marca 1933 r., która nadaje Rządowi prawa ustawodawcze — nawet wbrew Konstytucji.

NIEUNIKNIOME KONFLIKTY

Rezultaty tej reakcyjnej Konstytucji? Przedewszystkiem — będzie ona **źródłem nieskończonych konfliktów**. Pierwszy konflikt — z mniejszościami narodowymi, które wedle nowej „Konstytucji” tracą znaczną część swych praw. Drugi konflikt — z osobą, która ma być prezydentem i dźwigać ogromny zakres praw. Gdzie znajdziecie taką osobę? A trzeci konflikt — najważniejszy, to konflikt antydemokratycznej Konstytucji z ludem. Min. Poniatowski mówi, w jakim strasznym położeniu jest wieś, a po miastach mamy nędzę i ponad 500 tysięcy bezrobotnych. Czy w takim momencie ma się jeszcze odbierać temu ludowi prawa?

Inną konsekwencją nowej „Konstytucji” jest niewątpliwie **osłabienie państwa**, gdyż silny Rząd nie jest jeszcze silnym państwem.

Ukrytym kluczem do całej tej zmiany Konstytucji jest „sanacyjna” potrzeba utrwalenia rządów **jednopartyjnych**.

W Niemczech monopartyjne rządy są utrwalane zapomocą państwa totalnego; w Polsce zostawiane są pewne pozory, pewne resztki, ale treść zmierza ku temu samemu — utrwaleniu rządów rządzącej grupy. W tej monopartyjności tkwi także interes klasy posiadającej (nie darmo konserwa była akuszerką nowej „Konstytucji” w Senacie), bo odsuniecie ludu od wpływu jest zarazem wygraną klas posiadających.

SZWARCOWANIE

Mówca omawia także formalną stronę rzeczy. Jak można uchylać Konstytucję, w której niewiadomo, jak ma być ukształtowany Senat? Jak można uchylać Konstytucję, w której niewiadomo, jest struktura głównych instytucji państwowych? Czy można uchylać jakieś „X”,

jakąś niewiadomą? Sprzeciwia się to podstawom obecnej Konstytucji marcowej. Druga rzecz formalna — to **znane nielegalne przeszarcowanie projektu Konstytucji w Sejmie**. Trzecia rzecz — to projektowane podobno uchwalenie projektu senackiego zwykłą większością wbrew postanowieniom Konstytucji. Czy nowa Konstytucja, obciążona takimi trzema błędami formalnymi, będzie miała jakieś znaczenie i powagę? Co na to powie społeczeństwo?

Mówca kończy oświadczeniem, że **stronnictwo socjalistyczne będzie z całą bezwzględnością walczyło przeciwko reakcyjnemu projektowi Konstytucji**, pozbawiającemu lud znacznej części praw i odsuwającemu go od istotnej roli w państwie!

Dziś od godz. 10 r. zwłoki tow. Aleksandra Dębskiego będą wystawione w gmachu Z.Z.K. przy ul. Czerwonego Krzyża 20 w Warszawie
Tam będziemy Go żegnali

Aleksander DĘBSKI

senator Rzeczypospolitej,

członek pierwszej polskiej gminy socjalistycznej w Petersburgu, działacz Pierwszego „Proletariatu”, jeden z założycieli Polskiej Partii Socjalistycznej, organizator polskiego ruchu niepodległościowego w Stanach Zjednoczonych w dobie wojny światowej,

wierny do końca towarzysz naszej pracy i walki.

Zmarł w Warszawie w dn. 6 marca w 79 roku życia.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 9 marca o godz. 2 m. 30 pp. z przed gmachu Z.Z.K. przy ul. Czerwonego Krzyża 20, na cmentarz powązkowski.

**RADA NACZELNA i C.K.W. POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ
KOMISJA CENTRALNA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH w POLSCE
ZWIĄZEK PARLAMENTARNY POLSKICH SOCJALISTÓW
TOWARZYSTWO UNIwersYTETU ROBOTNICZEGO
ORGANIZACJA MŁODZIEŻY T. U. R.
CZERWONE HARCERSTWO T. U. R.
ROBOTNICZE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ DZIECI
ZWIĄZEK ROBOTNICZYCH STOWARZYSZEŃ SPORTOWYCH.**

Wojna domowa w Grecji

Walki trwają dalej

Raporty ministra wojny

Minister wojny gen. Kondylis nadesłał prezydentowi Tsaldarisowi sprawozdanie z operacji przeciwko powstańcom we Wschodniej Macedonii. W środę popołudniu wojska rządowe miały rozpocząć energiczną akcję. Na przeszkodzie stała nagła zmiana pogody. Obecnie panuje mgła, która zupełnie uniemożliwia wykonanie manewrów, które miały na celu otoczenie wojsk gen. Kamenosa. Z chwilą zmiany warunków atmosferycznych akcja będzie wszczęta niezwłocznie. Minister wojny dodaje w swym sprawozdaniu do prezesa rady ministrów, iż jest „głęboko wzruszony entuzjastycznym poparciem ze strony ludności oraz poświęceniem i oddaniem się żołnierzy”.

Pomimo złej pogody 20 aeroplanów, pod dowództwem Kondylisa wykonało szereg lotów obserwacyjnych w celu ustalenia pozycji wojsk powstańczych. Samoloty pomimo bardzo małego pola widzenia doskonale wywiązały się ze swego zadania (tak przynajmniej twierdzi Kondylis).

Wczoraj Kondylis nadesłał z Salonik następującą drugą depeszę: Pomimo o-

strej zimy ruch wojska na front trwa bez przerwy. Zaopatrywanie wojska w żywność nie napotyka na żadne przeszkody. Niepogoda zaczęła ustępować. Samoloty dokonywały kilkakrotnie lotów. Nie zwracając uwagi na niebezpieczeństwo samoloty zbliżyły się do Seres, obniżając swój lot do wysokości 20 mtr. i zbombardowały koszary i dworzec w Cavalli i w Seresie, wywołując niebawem zamieszanie wśród powstańców. (Kondylis wspominał, że w poprzednim komunikacie rządowym stwierdził, że Seres jest w rękach wojsk rządowych).

W dalszym ciągu depeszy Kondylis przedstawia sytuację powstańców, jako beznadziejną. W wojsku powstańczym panuje zamęt i brak dyscypliny. Dziś, jeżeli pozwoli na to pogoda, wojska rządowe rozpoczną ofensywę i rozproszą powstańców. Zlikwidowanie powstańców — kończy Kondylis — jest obecnie już tylko kwestią czasu.

W rozmowie z dziennikarzami zagranicznymi generał Kondylis oświadczył, iż powstańcy nie powinni liczyć na pomoc części zbuntowanej floty. Dotych-

czas w pobliżu Czayezji zjawiał się tylko jeden z okrętów opanowanych przez powstańców, ale wkrótce oddalił się dając dwa ślepe strzały. Kondylis podkreślił, iż nie może uratować powstań-

ców. Zwycięstwo wojsk rządowych nie ulega wątpliwości. Rząd rozporządza również flotą, która rozpoczęła już akcję. (PAT).

Gen. Kondylis mija się z prawdą

Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Białogrodu, że według informacji tamtejszych dzienników, położenie w Grecji w ciągu ostatniej doby nie uległo zmianie. Gen. Kondylis, naczelny dowódca wojsk rządowych, waha się jakoby z rozpoczęciem decydującej bitwy.

Dziennik „Politika” twierdzi, że POWSTANCY ROZPORZĄDZAJĄ ZNAJACZNYMI ZAPASAMI BRONI I AMUNICJI, GDYŻ W ICH RECE DOSTAŁY SIĘ BOGATO ZAOPATRZONE ARSENAŁY W SERES, KAWALLI I DEDEAGACZU. Wielu zmobilizowanych rezerwistów oddziały rządowe odsyłała spowrotem, uważając ich za niepewnych. Venizelos prowadzi również energiczną

akcję werbunkową przeciwko Rządowi. W Atenach rozrzucono wielkie ilości odezw, wzywających ludność do wystąpienia przeciwko Rządowi. Jakkolwiek ze strony oficjalnej twierdzą, że flota, którą rozporządza powstańcy jest niezdolna do akcji, gdyż okrętom brak węgla, oczekiwany jest w najbliższej przyszłości atak na Saloniki. Według prywatnych wiadomości, okręty znajdują się już w drodze do Salonik, przy czym 1 torpedowiec zbliżył się do portu salonickiego i dał kilka strzałów do miasta, poczem jednak znowu się oddalił. Okręty powstańcze ciągną za sobą kilka statków pasażerskich, które zatrzymały po drodze. (PAT).

Powstańcy wyparli wojska rządowe z szeregu miast

Wiedeński „Telegraph” donosi z Gweli na granicy jugosłowiańsko-greckiej, że wbrew doniesieniom oficjalnym, sytuacja w Grecji przedstawia się w dalszym ciągu bardzo krytycznie. Uchodźcy w Tracji twierdzą, że powstańcy

znowu wyparli wojsko rządowe z miasta Seres. Także w miejscowości Drama walki trwają dalej. W Larisie powstańcy objęli zarząd miasta i ustanowili nowego prefekta i burmistrza.

Losy powstania

Z Aten donoszą, że według zapewnień z kół rządowych los powstania rozstrzygnie się w ciągu najbliższych dni. Rząd dąży do szybkiego zlikwidowania główniejszych ośrodków akcji powstańczej, obawiając się, że przedłużenie walki mogłoby ujemnie wpłynąć na nastroje ludności. W czwartek wysłano przeciw zbuntowanym okrętom wojennym nową zwiększoną eskadrę lotniczą. Jednocześnie dwie łodzie podwodne, których załoga została wierna rządowi, otrzymały polecenie wyruszenia na morze i storpędowania zbuntowanych statków. (ATE).

W cieśninach tureckich

Władze tureckie zatrzymały 5 parowców greckich, które chciały przejechać przez Bosfor. Zachodzi podejrzenie, iż parowce te miały zaopatrzyć w żywność i w węgiel powstańców. Jeden z parowców jest własnością rodziny Venizelosa.

Okręty wyjeżdżające ze Stambułu odprawiają przyjmowania na pokład pasażerów, pragnących uciec się do Grecji.

Krażownik „Aweroff”

„Zatopiony” przez... komunikaty urzędowe krażownik powstańczy „Aweroff” zarzucił kotwicę w porcie Mytilene na wyspie Lesbos i wysadził marynarzy, którzy zajęli miasto. (PAT).

„Szczęście Luizy”

W związku z procesem kopalni „Szczęście Luizy” rozszła się w Katowicach pogłoska, że odwołanie przeciwko ogłoszeniu upadłości kopalni zostało przez Sąd Apelacyjny odrzucone. Potwierdzenia tej wiadomości narazie brak.

Rada zakładowa postanowiła w związku z tem odbyć naradę ze strajkującymi, celem zajęcia dalszego stanowiska.

Jak słycać dalej, dzierżawcy kopalni poza plecami robotników pertraktują z Konwencją Węglową, celem odstąpienia licencji kopalni Konwencji Węglowej. Strajk trwa narazie dalej.

NA STR. 3-ej ZAMIESZCZAMY REPORTAŻ O STANIE RZECZY W KOPALNI.

O wykonanie umowy w salinach państwowych

W sprawie niewykonania umowy w salinach Bochni i Wieliczki interwenjował wczoraj u dyrektora Monopoli Solnego, p. Wałacha, sekretarz C. Z. G. tow. Stalczyk.

Po przedstawieniu skarg robotników,

dyr. Wałach oświadczył, że już polecił usunąć pewne niedopatrzania przy wprowadzaniu nowej umowy, dalsze zaś skargi robotników rozpatrzy i wyjaśni delegowany na miejsce przedstawiciel Gen. Dyrekcji.

„Sanacyjna” konstytucja w komisji sejmowej

Wczoraj Komisja Konstytucyjna Sejmu kontynuowała dyskusję nad projektem konstytucji, który wrócił już z Senatu do Sejmu.

Przemówienie tow. Czaplińskiego podaje my osobno, tu zaś streszczamy tylko przemówienia przedstawicieli innych klubów poselskich, podając ważniejsze argumenty, przemawiające przeciw samej istocie projektu, jak i przeciw sposobom uchwalenia go przez „sanacyjną” większość Izby.

Pos. Winiarski (Kl. Nar.) sądzi, że gdyby obowiązująca obecnie Konstytucja była istotnie przestrzegana, to nie byłoby powodu na nią narzekać. Głosowanie za odrzuceniem poprawek Senatu wcale nie uważa za powrót do tek-

stu sejmowego, gdyż uważa go wogóle za niebywały. Wada projektu jest, że utrwała stan walki w społeczeństwie.

Przeciw projektowi wypowiada się także pos. Jankowski z klubu N. P. R. STANOWISKO UKRAJNOCÓW.

Pos. Zahajkiewicz podkreśla paradoksalność sytuacji, jeżeli odrzuci się poprawki Senatu. Pozostanie projekt sejmowy, który nie jest ustawą, lecz listem miłosnym. W Polsce układ stosunków nie dał Ukraincom prawa do samostanowienia, jednak wszystkie państwa Ententy stwierdziły, że Ukraincom w Polsce należy się autonomia. Polska zaciągnęła w tym duchu zobowiązania międzynarodowe. Żąda włączenia do kon-

stytucji postanowienia, przyznającego Ukraincom autonomię terytorjalną z własnym sejmem, rządem sądownictwem, szkolnictwem i terytorjalną siłą zbrojną.

NIECHLUJNA ROBOTA.

Pos. Stan. Stroński zwraca uwagę na stale używany przez referenta projektu zwrot: „My zrobiliśmy, my mówiliśmy” itp. Pan Car w obradach Senatu udziału nie brał, więc chodzi chyba o Blok Bezpartyjny. Mówca wykazuje długi szereg błędów zarówno stylistycznych, jak i logicznych w opracowanym przez BB projekcie. Mówca powiada:

„Odrzuć w pierwszym zdaniu art. I było: „Państwo polskie jest wspólnym dobrem wszystkich jego obywateli”. W Senacie wyraz „jego” został skreślony. P. Car przyznał, że to może być usunięte. Nie „może”, lecz musi. Nie można powiedzieć, że „ojciec jest opiekunem wszystkich jego dzieci”, tylko swoich dzieci, bo gdyby „jego”, to szłoby już zdaleko. Po przeczytaniu więc tego pierwszego zdania w pierwszym artykule, należało już cały projekt odesłać. W tymże artykule, w końcowym ustępie, jest powiedziane, że pokolenie odpowiada swoim honorem i swoim imieniem. Konia z rzędem temu, kto wie, co to jest imię pokolenia. W „Gazecie Polskiej”, w sprawozdaniu z obrad Senatu, uświadomy zecer zmienił to na „honorem i imieniem”. To była zrozumiała i rozsądna poprawka do konstytucji”.

Pos. Stroński uważa, że konstytucja to nie list miłosny i musi być starannie opracowana. W konkluzji dochodzi do wniosku, że jest to niechlujna robota.

WYMAGANE DWIE TRZECIE GŁOSÓW.

Dalej mówca przechodzi do sposobu załatwiania poprawek senackich przez Sejm i powiada:

„A teraz co się tyczy sposobu traktowania tych zmian w Sejmie. Tylko to może być nowym brzmieniem konstytucji lub jakąkolwiek zmianą w tekście konstytucji, co miało za sobą 2/3 głosów, zarówno w Sejmie, jak i w Senacie. Ten przepis jest jasny. Tymczasem teraz stan rzeczy jest taki, że mamy niektóre przepisy, za którymi była rzekomo większość 2/3 w Sejmie, inne, za którymi była większość 2/3 Senatu, wreszcie, w myśl art. 63 projektu, mamy wyliczone w nim artykuły konstytucji marcowej, które zachowują swą moc. Oto są skutki postępowania ustawodawczego nieprawego. Sytuacja jest teraz tak zagmatwana, że niema już innego wyjścia, jak zacząć wszystko nowo. Dlatego też za niczem z tego, co nam przedłożono, głosować nie możemy”.

Po przerwie przemawiali pp. Czernicki (Kl. Lud.) i Komarnicki (Kl. Nar.), obydwa ostro przeciwko projektowi.

ALEKSANDER DĘBSKI

Senator Rzeczypospolitej Polskiej,
Działacz socjalistyczny i niepodległościowy, odznaczony krzyżem legionowym
i krzyżem niepodległości z mieczami

zmarł dnia 6-go marca 1935 r. w 79 roku życia

Wyprowadzenie zwłok z domu Związku Zawodowego Kolarzy, ul. Czerw. Krzyża 20,
na cmentarz Powązkowski odbędzie się w sobotę dnia 9-go marca, o godz. 2.30 p. p.
o czem zawiadamia

Rodzina

ALEKSANDER DĘBSKI

Senator Rzeczypospolitej Polskiej
Członek Stow. b. więźniów Politycznych,
Członek Pierwszego Proletariatu
Jeden z założycieli P. P. S.

ZMARŁ W DNIU 6-tym MARCA b.r. w WIEKU 79 LAT

Wyprowadzenie ciała na cmentarz Powązkowski z domu
Z.Z.K. przy ul. Czerwonego Krzyża 20, gdzie zwłoki po-
czawszy od 8 b.m. będą wystawione dla złożenia hołdu,
odbędzie się dn. 9 b.m. o g. 2.30 p.p.

Do jak najliczniejszego udziału w pogrzebie wzywa

Zarząd Główny Stowarzyszenia b. więźniów politycznych

W Chodzieży znowu strajk

W Chodzieży, w fabryce M. Mańca-
ka, wybuchł znowu strajk.

Spółka dzierżawna, po przegranej strajku przypuściła atak na Związek Chemiczny. W tym celu przyjechało trzech renegatów, znanych na tym terenie rozbijaczy i łamistrąków, by przy ich pomocy przystąpić do rozbicia organizacji Związku Chemicznego.

Robotnicy „nieproszonych gości” usunęli z terenu fabrycznego.

Fabryka zwolniła przedstawicieli Wydziału Robotniczego i Związku, wówczas robotnicy, w liczbie 400 osób, stanęli w obronie zwolnionych i zastraszonych. Strajk wybuchł w poniedziałek dnia 4 marca i trwa do chwili obecnej.

Kopalnia „Szczęście Luizy“

Kapitalizm współczesny i jego ofiary

Przed bramą śmierci

(Od naszego wystannika specjalnego)

Znowu drukujemy wrażenia naszego wysłannika, który zetknął znowu bezpośrednio z bohaterami górniczymi „Szczęścia Luizy“. Ten opis wstrząsa mocniej, niż najostrejsza odczyna. Bezczytność „czynników miarodajnych“ wprost przeraża. Red.

Zupełnie niespodziewanie znalazłem się po raz drugi w podziemiach kop. „Szczęście Luizy“. Gdy przed tygodniem odwiedziłem strajkujących górników, nie przypuszczałem, że heroiczna ich walka potrwa tak długo. Dziś, w piątek upłynęło 17 dni od rozpoczęcia strajku! Ogromny smutek czasu, mierzący go przejściami strajkujących! Ci, którzy chodzą po ulicy, żyją regularnym życiem człowieka rzekomo cywilizowanego, wypełniając dzień i noc pracę zawodową i drobne przyjemności dnia, nigdy nie odczuwają tego, co przeżywał strajkujący w ciągu 17 dni, podobnych do długiej czarnej nocy. Tylko zegarek, mierzący czas, uświadamia ich, że teraz jest tam u góry dzień lub noc.

Wybieram się do strajkujących z niezwykłymi gośćmi w odwiedziny. Oto przebywający na G. Śląsku w celach inspekcyjnych wice - dyrektor Instytutu Spraw Społecznych w Warszawie p. Adamiecki, oraz redaktor „Robotniczego Przeglądu Gospodarczego“ tow. Antoni Zdanowski, którzy chcieli osobiście zetknąć się z strajkującymi, aby na podstawie własnych obserwacji urobić sobie sąd o przyczynach i przebiegu akcji strajkowej. Towarzyszy nam kilku sekretarzy z C. Z. G.

Do Szopienic przybywamy po 9-ej rano. Szybko urządzamy pomiędzy sobą małą zbiórkę, aby doręczyć strajkującym choć skromny upominek w postaci tytoniu, tak upragnionego przez górników. Gdyśmy przybyli na kopalnię, komunikują nam, że p. adw. Kowal (syndyk maszyniarski) nie życzy sobie nawiązać kontaktu ze strajkującymi. Wobec tego zakazu, zwracamy się do władzy nadzorczej, jako jedynie miarodajnego czynnika o zezwolenie na zejście do kopalni, które też uzyskujemy. Towarzyszą nam personel techniczny i rada zakładowa.

Po przybyciu w podziemia SPOSTRZE GAM RZUCAJĄCE SIĘ W OCZY ZMIANY. Z powodu długiej przerwy w pracy, NAGROMADZIŁO SIĘ WIĘCEJ WODY W GANKACH. Atmosfera jest bardziej duszna niż podczas pierwszego mojego pobytu, gdyż gasek, doprowadzający powietrze z szybu powietrznego zawalił się. Strajkujących znajdujemy w tym samym ganku, w którym przebywaliśmy już 17 dni bez przerwy. Dyr. Adamiecki i tow. Zdanowski drapią się trochę wyżej w sam środek kłębówiska ciał górniczych, spoczywających w pył i prochu posadzki pochylił. Widok jest przerażający!

Spód grubego pokładu pyłu węglowego trudno rozebrać twarze ludzkie. Policzki są głęboko zapadnięte, a jedynie oczy świecą jakimś dziwnym blaskiem łosiorzycznym, jakgdyby w silnej gorączce.

Patrzmy tak na siebie milcząc i nie znajdujemy słów, by przerwać tę tragiczną, nabrzmiałą grozą ciszę. Bo coż mamy im powiedzieć?

Jak odezwać się do ludzi, którzy pozostawili wszystko poza sobą w postanowieniu wytrwania aż do końca — wszystko jedno jakiego końca? Bohaterstwo tych ludzi ocenić może tylko górnik, który wie, że przeciw każdej chwili może się tu znaleźć strop i pogrzebać wszystkich w jednej wielkiej, wspólnej mogile...

Powoli, bardzo powoli nawiązuje się rozmowa ze strajkującymi. Nici tej rozmowy nawiązują członkowie rady zakładowej, stwarzając bezpośredni pomost pomiędzy nimi a nami. Rozmowa dotyczy przyczyn strajku. Strajkujemy w obronie warsztatu pracy, bo coż zostanie nam, gdy zostanie on zamknięty? Ze słów tych przebiega panika obawa utraty pracy. Zarabiają bardzo mało, a pracują bardzo ciężko. Nema tam nowoczesnych urządzeń technicznych i wszystko trzeba wykonać ręczną pracą. Rębacza zarabiał brutto 6.25 zł, inni zarabiali po 4.25 zł. brutto dziennie. Po potrąceniach nie zostanie im wiele, ale wolą to, niż bezrobocie.

Żegnamy ich, pocieszając strajkujących, że decyza — taka lub inna — musi zapadnąć w najbliższych dniach.

Udejmemy się następnie głównym gankiem do przodku; prowadzą nas sztygar i rada zakładowa. Im dalej w głąb

kopalni, tem niższe są stropy, tem więcej wody na posadce i coraz bardziej duszno.

Przechodzimy miejsce, gdzie wysokość ganku wynosi zaledwie 1.20 metrów. Po chód ten, oświecony skapo przez lampki górnicze, jest jakby opowieścią o wielkim napięciu realizmizmu. Gasek zamienia się co chwilę w dziwne zakreślenia. Są to uskoki, które tamują dalszy pochód górników w poszukiwaniu pokładu węgla, zdatnego do eksploatacji.

Przy każdym uskoku trzeba szukać nowej drogi, aby dotrzeć do upragnionego celu. Ile trzeba fizycznego wysiłku, ile obliczeń, by trafić w miejsce, gdzie prawdopodobnie znajduje się dobry pokład. W drodze mijamy zabudowane już ganki, skąd węgiel już wybrano, docierając powoli do miejsca, gdzie znajduje się tak zwany „matt“. Jest to miejsce, gdzie znajdują się gazy trujące. Przed nami otwiera się ganek prowadzący w silnym spadku w dół. Odbudówka drewniana wisi tu w strzępach; olbrzymi nacisk piaskowca połamał grube belki i

sztolę, jak patyki. Z ciemnego otworu wieje ku nam groza nieznanej śmierci... Dookoła nas panuje absolutna cisza — cisza cmentarna. W tym miejscu chcą strajkujący popchnąć zbiorowe samobójstwo w razie...

Będąc u kresu naszej wędrówki podziemnej zwracamy, przyspieszając coraz bardziej kroku. Wydaje nam się, jak gdyby czyjąś śmierć siedziała nam na karku. Szybko przebywamy przestrzeń dzielącą nas od szybu i z radością witamy wejście do szybu, stanowiące dla nas bramę do życia. Podnoszę głowę i widzę nad sobą otwór szybu, wyglądający z tej głębiny, jak maleńkie okienko, wypielino nie światłem i słońcem...

Gromadzimy się wszyscy w małej cehowni, gdzie doprowadzamy się do porządku, myjąc ręce i twarz z pyłu węglowego, czyszcząc ubranie i obuwie. Zdaje mi się, że pomimo przynębienia, widzę na twarzach wszystkich uśmiech radości, że oto odeszliśmy daleko od bramy śmierci... S.

Depesze

Rozwydrzony faszyzm w Estonii

Rozwiązanie wszystkich partii politycznych

Ministerjum spraw wewnętrznych ogłosiło rozporządzenie o likwidacji wszystkich partii i organizacji politycznych. Zabronione zostały wszelkie publiczne zebrania polityczne, mowy, obchody i demonstracje.

W wywiadzie, udzielonym prasie, minister spraw wewnętrznych Eenpau oświadczył, iż z dniem dzisiejszym nie należy w piśmie używać nawet nazwy

dawnych partii politycznych. (PAT.)

W praktyce, rzecz oczywista, partie reakcyjne będą istniały nadal pod inną nazwą. Cios uderza naprawdę tylko w ruch robotniczy i w lewicę ruchu chłopkiego. Samego ruchu faszyzm estoński nie zniszczy. Represje nie złamały nigdy żadnego ruchu żywego.

Simon jedzie jednak do Warszawy i Moskwy

Dyplomatyczny korespondent „Daily Telegraph“ omawiając odcroczenie wizyty Simona w Berlinie, zaznacza, że plan wizyt w Warszawie i Moskwie nie został wcale zaniechany. Rząd angielski otrzymał od przedstawicieli zainteresowanych państw zapewnienia, że uważa

ją one wizytę ministrów angielskich w dalszym ciągu za aktualną. Ogólnie przypuszczają, że podczas poniedziałkowej debaty w izbie gmin przedstawiciel Rządu złoży oświadczenie w tej sprawie. (ATE.)

Mały feljeton

Kociot bałkański

Gdyby Venizelos i jego przyjaciele polityczni przez jedną chociażby chwilę mogli przypuszczać, że ich bunt przeciw załapanym monarchom odbije się głośniejszym echem nad Wisłą i w kawiarence „Zadymionej“ pokłóci z sobą dwóch struchlałych przyjaciół, pana Adolfa i pana Rudolfa, to z pewnością daliby pokój całemu przedsięwzięciu, wychodząc z szlachetnego zresztą założenia, że gra nie warta świeczki.

Gdzie, kiedy i w jakich okolicznościach poznali się pan Adolf i pan Rudolf — trudno dziś dociekać, a pozatem nieważne. Jedno jest pewne, że dwaj ci rówieśnicy, dwójka przyjaciół, którzy na plecach, przynajmniej się do siebie, pamięta ich, pan Adolf jest rodowitym warszawianinem, a pan Rudolf przybył do stolicy wraz z pierwszą falą przybyszów z górnej dorzecza Wisły.

Pan Adolf z pewną wyższością spogląda na pana Rudolfa, jako na prowincjonalistę, jako na człowieka z partykularza, pan Rudolf zaś odplaca mu pięknem za nadobne, mając się za człowieka cywilizowanego Zachodu wobec pana Adolfa, którego w duchu ma za półdzikiego „przywileśnika“ i Azjata.

Wieczorami spotykają się przy małym czarnym w „Zadymionej“, gdzie od 16 lat grzają w szachy, politykują, dyskutują, kłną na czasy i na porządku, skaczą sobie do oczu, wymyślają sobie wzajemnie od galileuszów i warszawistów, poczem w najlepszej zgodzie przed godziną zamykania bram opuszczają lokal.

Ostatnimi tygodniami dwaj przyjaciele więcej zajmowali się szachami, niż polityką. Zatarę włosko - abisyński nie zdołali ich poróżnić. Obaj byli zgodni co do tego,

że czarnym włoskim kossolom należy się basarunek z czarnymi abisyńskimi rak, bo „po jakimś diablu leżą tam, gdzie ich nie proszą“.

Ale wybuchła w Grecji wojna domowa i pomiędzy przyjaciółmi padł dawno nie słyszany wyraz: „kociot bałkański“.

— Tak się zaczęło w roku 1912 — rzekł sentymentalnie pan Rudolf.

— A potem zamordowali wam... t. j. chciałom powiedzieć: Austriakom, następcę tronu — dodał p. Adolf.

— Tego się teraz nie obawiam, ale od Bałkanów rozgorzała wojna światowa — zaznaczył p. Rudolf.

— My na tem tylko zyskaliśmy, może i teraz coś zyskamy — dorzucił p. Adolf.

— Zyskaliśmy Niepodległość — objaśnił p. Rudolf.

— To się nie powtórzy, bo Niepodległość mamy.

— Historia lubi się powtarzać.

Pan Adolf zamyslił się.

— Powtarza się, powiada pan? Słuchaj pan — mówił, cedząc słowa p. Adolf — wszystko może się powtórzyć. I wojna bałkańska, i zamordowanie jakiegoś następcy tronu, i wojna światowa, i kongres Wersalski. Wszystko to wytrzymamy. Ale jak drugi raz przyjdzie do nas jeszcze jedna Galieja, tego już nie wytrzymamy.

Od dwóch dni stołik w „Zadymionej“ jest osterocowy. Od dwóch dni ani p. Adolf, ani p. Rudolf nie zaglądają do kawiarni. Nie należy jednakże tem się przejmować. Jutro, a może już dzisiaj znowu zasiądą do partii szachów.

Bo, pomimo wszystko, przywiązali się do siebie.

ULTIMUS.

Endecja w blasku „chwały“

Piszą nam z Łodzi:

Prowokacyjne popisy endeckiej większości w łódzkiej Radzie Miejskiej absorbują w dalszym ciągu uwagę opinii publicznej, wywołując powszechnie mało pochlebne dla radnych endeckich komentarze. Ostatnie występy adw. Kowalskiego i Spółki w obradach komisyjnych nad budżetem miejskim dostarczyły znowu obfitego materiału do ustalenia społecznego oblicza i „generalnej linii“ politycznej bogoojczyźnianych macherów.

Zgodnie więc z tą „linią generalną“ postanowili endecy w toku obrad budżetowych OBNIŻYĆ POBORY PRACOWNIKÓW miejskich drogą zmniejszenia o połowę pobieranego dotychczas dodatku komunalnego oraz skreślić pozycję od lat umieszczaną w budżecie na zapomogi i remunercje dla urzędników. Jednocześnie zakwestjonowali endecy sumę przeznaczoną na emerytury dla członków poprzedniego magistratu, co świadczy nie tylko o braku poczucia prawnego, ale i o niezrozumieniu wprost, zaciełej mściwości panów „narodowców“. Na tem samem posiedzeniu komisji — oczywiście celem utrzymania swoistej równowagi — zrobbili endecy piękny PREZENT KAMIE- NICZNIKOM ŁÓDZKIM, postanawiając obniżyć komunalnego podatku od nie-

ruchomości o połowę. Nie koniec na tem. Zaraz następnego dnia, kontynuując swą niszczycielską robotę, uchwalili też endecy likwidację istniejących od kilkunastu lat warsztatów rzemieślniczych miejskich, co oznacza w praktyce pozbawienie pracy z górą 70 robotników, skazanie na głód kilkuset osób z ich rodzin. Likwidacja warsztatów miejskich — według planów endecji — ma być utworzeniem dostępu dla różnego kalibru dostawców i przedsiębiorców prywatnych, licznie wśród frakcji endeckiej reprezentowanych.

Tak więc endecy, którzy uchwalili dla SWEGO przeżydnym wielotyśne pensje, a dla SWOICH organizacji partyjnych bardzo grube subside, zabierają z lekkim sercem ostatnie grosze niedźnie płatnym pracownikom miejskim, wyrzucają na bruk robotników i t. d. i t. p., byleby tylko kamienicznikom i przedsiębiorcom móc świadczyć wzamian finansowe „grzeczności“. Sprawy powyżej omówione dyskutowane będą jeszcze na plenum Rady Miejskiej. Tam właśnie wysoce osobliwa polityka endecka znajdzie dokładne i dosadne oświetlenie. Ciekawe, jak do tych obłądnych zamiarów endecji stosunkują się t. zw. władze nadzorcze, które niezwykłe czujną i gorliwą opieką otaczają samorząd łódzki wtedy, gdy na jego czele stali nasi towarzysze.

Należy podkreślić, że radni „sanacyjni“ zachowują się wobec tych ataków furji endeckiej z dużą NEUTRALNOŚCIĄ, a nawet w niektórych wypadkach głosują razem z „narodową“ większością. Jedynie takie bójące punkty, jak skreślenie subsydjów na różne imprezy B. B. W. R. i jego przybudówek zdołały „sanatorów“ wytrącić z obojętności i skłonić do protestów. Nie można się temu zbytnio dziwić, skoro i tu i tam „klijentela“ jest — ta sama.

Zresztą „sanacja“ łódzka zdeprymowana jest najrozmaitszymi skandalami, wybuchającymi wciąż w jej łonie. Coraz to inny działacz „sanacyjny“ w ten, czy inny sposób, znika z horyzontu, wsadzonemu już do paki generalistowskich łódzkich „rezerwistów“ i radnego Piłkowskiego, w tajemniczych okolicznościach zginął wiceprezes rady grodzkiej B. B. — pułk. Walawski, odsadzono na stronę b. prezesa „federacji“ — Merkla-Wielozierskiego, który swego czasu zdobył listę wyborczą łódzkich monarchistów, a później groził — w wywiadach prasowych — zagładą „wrogiom wewnętrznym“, przepędzono wreszcie ze stanowiska wojewódzkiego sekretarza B. B., niejakiemu Lejczakowi, osobnika o kryminalnej przeszłości. Siła złego na jednego. Nawet p. Najder, niezmordowany aranzjer wszelkich uroczystości i jubileuszów, przycichł i stracił humor, ośmieszony swą nieudalą ofensywą na fotel prezydenta miasta. Czy można się w tych okolicznościach dziwić, że p. gen. Hubicki, desygnowany przed pół rokiem na dyktatora łódzkiej „sanacji“, uważany jest coraz powszechniej i nie bez podstawy za — przysiółkowego generała bez armii...?

VESTER.

C. K. W.

Posiedzenie C. K. W. PPS. odbędzie się we wtorek, dn. 12 marca, o godz. 10 rano, w lokalu Sekretariatu Generalnego przy ul. Wareckiej 7.

Sprawa ONR'owców

Warszawski Sąd Okręgowy, który rozpatrywał wczoraj jak podawaliśmy sprawę ONR'owców, skazanych w swoim czasie za udział w majówce w Międzylesiu wydał wyrok zatwierdzający kary od 1 roku do 6 mies. więzienia w stosunku do Bartoszewicza, Jasińskiego, Głębockiego, Ziemi, Kocińskiego, Łaputy, Mazia, Gajkowskiego i Gwardieckiej. Sąd zmniejszył karę Stolarskiej na 6 mies. więzienia z zawieszeniem na 3 lata. Apl. adw. Chyżewicza Sąd uniewinnił.

Obrona ma wnieść skargę kasacyjną. I. K.

OGÓLNE ZEBRANIE

Członków Radomskiej Robotniczej Spółdzielni Mieszkaniowej w Radomiu odbędzie się w Radomiu w Domu Robotniczym ul. Świeża 1 w dniu 17.III.25 o godz. 18-ej. W razie nie przybycia wymagalnej większości odbędzie się o godz. 18.30 bez względu na ilość obecnych.

Porządek dzienny:

1. Odczytanie protokołu z poprzedniego zebrań.
2. Sprawozdanie Zarządu.
3. Uzupełniające wybory do Zarządu i Rady Nadzorczej.
4. Wolne wnioski.

ZARZĄD.

Boją się nowej

rewolucji w Hiszpanii

W Hiszpanii z polecenia Rządu opracowano plan zapobieżenia nowym „zaczachom“ rewolucyjnym. Plan przewiduje stworzenie w Asturji bazy lotniczej i wybudowanie 7 koszar dla gwardji cywilnej, której dotychczasowa liczba ma być podwojona. (PAT.)

Na Kubie

KRWAWA ZAJŚCIA, STRAJKI, WOJSKO, BOMBY I KARABINY MASZYNOWE.

Uniwersytet i wszystkie gmachy publiczne w Hawanie zajęło wojsko i policja. Do rozgłośni w Hawanie wtargnęło 8 uzbrojonych w karabiny maszynowe osobników, którzy uszkodzili stację nadawczą. (PAT.)

Wczoraj wybuchł strajk urzędników kilku ministerjów w Hawanie. Przejeżdżający przez miasto nieznany samochód był ostrzeliwany ogniem karabinu maszynowego z innego samochodu. Dwie osoby zostały zabite, a kilkanaście odniosło rany. (PAT.)

W Panteonie

Na wniosek dep. Borela komisja oświatowa francuskiej Izby Deputowanych przyłączyła się jednomyślnie do przychylnie opinii analogicznej komisji Senatu w sprawie przeniesienia zwłok Piotra i Marii ze Skłodowskich Curie do Panteonu. (PAT.)

Bezrobocie

w St. Zjednoczonych

Liczba bezrobotnych w St. Zjednoczonych pobierających zasiłki wynosi w danej chwili 5.400.000 rodzin, co wraz z członkami rodzin stanowi 21.600.000 osób. Do tej liczby należy dodać jeszcze 775 000 pojedynczych osób, nieposiadających pracy. Zasiłki udzielane przez Rząd bezrobotnym wynoszą dziennie 5 milionów dolarów. (PAT.)

Rzeki znowu zamarzają

Nawrót zimy spowodował opadanie wód i tworzenie się gęstej kry na wszystkich rzekach. Szczególnie gęsta kora płynie dolnym biegiem Wisły.

Przy brzegach tworzą się na rzekach powłoki lodowe. Władze wodne przewidują ponowne częściowe zamarznięcie rzek przy dłuższym utrzymaniu się niskiej temperatury.

Na Dźwinie, w dorzeczu górnego Niemna i w dorzeczu Prypeci utrzymują się grube lody ze stycznia r. b. Również przy źródłach rzek w Karpatach powłoki lodowe pozostały bez zmian. (PRESS.)

Wojna domowa w Grecji

Sytuacja w środę wieczorem

Poniżej zestawiamy główne depesze o położeniu w Grecji, otrzymane w nocy ze środy na czwartek. Malują one sytuację ze środy wieczorem. Wiadomości najnowsze czytelnicy znajdą, jak zwykle, na pierwszych stronach numeru.

Red.

Z Aten donoszą: Minister wojny gen. Kondylis postanowił stoczyć z powstańcami decydującą bitwę w Macedonii w pobliżu miasta Servos. W Macedonii spadły po obfitych śniegach gwałtowne deszcze co utrudnia prowadzenie działań wojennych. Poza tem panuje niezwykle gęsta mgła. Wojska rządowe znajdują się w odległości 15 klm. od Servos i nie ośmieliły się przekroczyć dotychczas rzeki Strumy. Minister wojny przesłał premierowi Tsaldarisowi depeszę, w której wyraża zadowolenie z postawy moralnej wojska i oświadcza, że wojska rządowe odniosą zwycięstwo z chwilą nastania lepszych warunków atmosferycznych. W Atenach koła miarodajne zadają pytanie, gdzie znajduje się obecnie flota powstańcza. Zrewoltowane okręty opuściły ubiegłej nocy Kretę i odplynęły w nieznanym kierunku. Eskadry samolotów rządowych nie zdołały dotychczas ustalić miejsca postoju zrewoltowanych krążowników. Koła rządowe oświadczają, że flota powstańcza będzie musiała niebawem poddać się spowodu braku opału i amunicji.

KONFISKATA MIENIA OPOZYCJI GRECKIEJ

Z Aten donoszą: W ciągu środy

Henderson a Komisja Rozbrojeniowa

Na zebraniu frakcji parlamentarnej Labour Party rozważano sprawę dalszego przewodnictwa Hendersona na konferencji rozbrojeniowej, uznano jednak, że sprawa ta jest kwestią osobistą Hendersona i że wyrażanie w tej sprawie jakichkolwiek poglądów nie należy do kompetencji frakcji parlamentarnej Labour Party.

Sensacyjna kradzież

Sensacją dnia w Londynie jest zniknięcie w tajemniczych okolicznościach ładunku złota w sztabach i monetach z lotniska Croydon. Przesyłka złota posiadała wartość 20.000 funtów szterlingów. Została ona we wtorek wieczorem dostawiona w trzech skrzyniach na lotnisko i miała być rano przekazana do Paryża i Brukseli.

zostali aresztowani wybitni przedstawiciele opozycji z byłym przewodniczącym parlamentu i wiceprezsem stronnictwa Venizelistów, Sofulisem na czele. Dziennik urzędowy zamie-

szcza dekret w sprawie konfiskaty mienia przywódców opozycji, które będzie użyte dla ofiar wojny domowej. W pierwszym rządzie ulega konfiskacie (PAT).

85 - lecie urodzin Masaryka

W środę odbyły się w całej Czechosłowacji uroczystości, poświęcone 85-tej rocznicy urodzin prezydenta Masaryka. Na uroczystym posiedzeniu Izby poselskiej i Senatu uchwalono przez akklamację wysłać adres na ręce prezyden-

ta. Na uniwersytecie Karola w Pradze oraz na uniwersytecie im. Masaryka w Brnie, odbyły się uroczyste akademie.

Wieczorem odbył się obiad galowy w gmachu ministerjum Spraw Zagranicznych.

Katastrofa kolejowa we Francji

Bohaterstwo maszynisty

Na linii Bordeaux a Libourne we Francji wykoleił się wczorajszej nocy pociąg pociąg pociąg, idący z Angoulême do Bordeaux. Wagon 3-jej klasy wyskoczył z szyn. Pięciu pasażerów poniosło śmierć na miejscu, a 12 odniosło cięższe obrażenia. 62 osoby wyszło

bez szwanku. Stosunkowo mała ilość ofiar jest zasługą maszynisty, który pomimo odniesienia ran, zdołał zahamować pociąg. Ranni zostali przewiezieni do szpitala. Tor nie jest dotychczas uprzątnięty. Ruch kolejowy odbywa się okólną drogą. Przyczyną wypadku ma być zapalenie się osi. (ATE).

Straszliwy pożar w Tokio

Z Tokio donoszą: Na jednym z przedmieść stolicy wybuchł wczorajszej nocy pożar, który szerzy się z wielką szybkością. Pomimo akcji straży pożarnej około 10 domów mieszkalnych spłonęło. W Nagoya spłonął instytut politech-

niczny. Straty wyrządzone przez pożar wynoszą kilka milionów. Również znany hotel Shoyin, położony na brzegu jeziora Fuyii padł pastwą płomieni. Przyczyna katastrofy jest niewyjaśniona. (ATE).

Zbrojenia Z.S.S.R.

Czerwona armia Ukrainy

Według doniesień z Moskwy podczas uroczystego obchodu 17-stoletnia istnienia armii czerwonej zastępca dowódcy ukraińskiego okręgu wojennego, Ame-

lin, wygłosił okolicznościowe przemówienie, w którym podał szereg wiadomości, dotyczących wzmocnienia oddziałów armii czerwonej stacjonowanych na Ukrainie. Liczba samolotów wojskowych na Ukrainie została powiększona w ciągu ostatnich trzech lat dwukrotnie. Również w zakresie uzbrojenia technicznego armii na Ukrainie poczyniono znaczne postępy. Zwiększa zwiększono sześciokrotnie liczbę czołgów. Na granicach Ukrainy Sowieckiej — oświadczył Amelin — wzniesiono fortyfikacje z betonu i żelaza. Przemówienie Amelina zostało wydrukowane w prasie Ukrainy Sowieckiej ze znacznym opóźnieniem. (ATE).

Przed podróżami min. Simona

Gabinet Wielkiej Brytanji rozważał sytuację, wytworzoną przez odwołanie wizyty Simona w Berlinie. Pogląd gabinetu zmierzał w tym kierunku, że rozmowy z Rządem niemieckim nie należy zaniechać i że nie należy odrzucać nowej okazji rozmowy z Hitlerem. W gabinecie przeważał miał również pogląd, że w obecnej sytuacji nie należy decydować daty wyjazdu Simona do Mos-

kwy i Warszawy co w okolicznościach panujących mogłoby być uważane za posunięcie, które w Berlinie znowu zostanie źle zrozumiane. Stojąc zasadniczo na stanowisku, że wizyta Simona w Moskwie i Warszawie winna dojść do skutku, gabinet W. Brytanji postanowił miał, aby decyzyja co do daty wyjazdu Simona została odłożona aż do przyszłego posiedzenia gabinetu. (PAT).

Proces Rintelena

Czwarty (środa) dzień procesu Rintelena stał pod znakiem zeznań jednego z głównych świadków — naczelnego redaktora „Reichspost” Fundera. Zeznania jego Rintelen przerywał kilkakrotnie. Funder, któremu Schubnigg powierzył 25 lipca sprawowanie Rintelena do ministerjum obrony krajowej, gdzie obradował gabinet mówił również o daw-

nych swoich stosunkach z Rintelenem. Według Fundera, Rintelen dążył do objęcia stanowiska kanclerza lub prezydenta republiki, a nawet do dyktatury. Świadek przytacza pewną rozmowę, w której Rintelen miał prosić go o zbada nie terenu w sprawie objęcia prezydentury. Było to w roku 1924, Rintelen gwałtownie temu zaprzecza.

Wybory na Węgrzech

Z Budapesztu PAT donosi, że wybory do parlamentu odbędą się między 31 marca a 6 kwietnia. W całym kraju roz-

poczęto już prace przygotowawcze do wyborów.

Niema w Polsce ani katedry ani docentury higieny pracy!

We wszystkich państwach podjęto obecnie sprawę reformy studiów lekarskich. Dyskutuje ją również Sekcja Ligii Narodów. Konieczność reformy wynika z postępu nauki lekarskiej, która stworzyła ogromny już dziś dział profilaktyki — zapobiegania chorobom, niedosć dotychczas uwzględniony w programach studiów na wydziałach lekarskich. Lekarz, który wychodzi z dzisiejszego uniwersytetu, jest niedostatecznie obznajomiony z tym nowym kierunkiem walki z chorobami.

Według opinii wielu fachowców, stosunkowo najnowocześnie zorganizowane jest studium lekarskie w Rosji. Młode uniwersytety sowieckie posiadają bardzo rozbudowany dział profilaktyki. M. in. uwzględniono w nich szeroko ważny dział higieny pracy. Przy większych uniwersytetach jest specjalna katedra, poświęcona tej gałęzi nauki. Personel takiej katedry składa się z 3-ech profesorów zwyczajnych i większej liczby asystentów. Ponadto istnieje w Rosji kilkanaście instytutów naukowych,

poświęconych medycynie pracy.

Ostatnio powstały również podobne instytuty w Anglii i w Niemczech. Nadto wszystkie większe uniwersytety tworzą nowe katedry i docentury higieny pracy, aby przystosować się do nowych wymagań życia i nauki.

W Polsce sprawa reformy studiów lekarskich jest również aktualna. Wypowiadają się na ten temat w prasie fachowej liczni profesorowie. Podnosi się przytem zupełny brak personelu naukowego do objęcia nowych katedr higieny. Np. w całej Polsce jest tylko jeden docent higieny, niema zaś żadnej katedry ani docentury higieny pracy. Istnieje jedynie w Warszawie, przy Państwowym Zakładzie Higieny, mały oddział higieny pracy, zatrudniającej trzy osoby personelu naukowego.

Jak na całą Polskę, jest to, naprawdę, niewiele...

Stan ten jest groźny zarówno dla przyszłości nauki polskiej, jak i przede wszystkim dla stanu zdrowia publicznego.

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

WILLIAM LOCKE

128

RÓD BALTAZARÓW

(Autoryzowany przekład Bolesławy Kopelówny)

— Och, gdyby nie ujrzał jej nigdy na oczy — wykrzyknęła namiętnie.

— Jeżeli kocha się w niej, będzie musiał wyleczyć się z tego. Już Francja go wyleczyła... A pozbaw, jak mówiłem ci tamtego wieczoru, ta dama jest zupełnie nieczuła. Nie kłopotuj się więc tem, moja droga.

— Zdajesz się nie rozumieć mnie wcale, drogi Janie — rzekła gwałtownie. — Ta kobieta kocha się w nim... Trwa to od miesięcy. Opowiedział mi o wszystkim. Wstaje i jeździ z nim samochodem o godzinie ósmej rano.

— Głupia baba — mruknął Baltazar.

— Głupia, czy nie głupia... nie robiłaby tego, gdyby nie zakochała się w nim. Jest przecież lady Edną Donnithorpe. Spotykają się kiedy tylko mogą... Godfrey opowiadał mi o wszystkim. Powinam ci była powtórzyć, ale nie mogłam złamać słowa. Są kochankami...

— Kochankami? Co chcesz przez to powiedzieć? — zapytał, ścigając swoje ciężkie brwi.

— Jeszcze nie... Nie w tem znaczeniu; tego jestem pewna. Ale niedługo będą. — Spojrzała na niego niepokojnie. — Wiem, że stracę uczucie Godfrey'a, a może nawet twój szacunek, ale nie mogę postąpić inaczej. — Zatrzymała się, a potem wybuchnęła desperacko: — Ma uciec z nim dziś po południu...

— Niech wszyscy diabli — wykrzyknął Baltazar. Zaczął chodzić po pokoju i w pewnej chwili wyrzucił ręce w powietrze. — Och, ten przeklęty głupiec. — Obrócił się ku Marceli. — Czemuś, do licha, nie wstrzymała tego?

Zaczęła się tłumaczyć swoją bezsilnością. Jakżeż mogła? Oczywiście, użyła wszelkich argumentów —

moralnych i towarzyskich. I tak już odszedł od niej, piniąc się; nazwał ją kobietą nieczułą, o ciasnym horyzoncie; żałował, że kiedykolwiek obdarzył ją zaufaniem... Dawno jeszcze przyrzekł, że będzie jej opowiadał wszystko, a teraz — kiedy dotrzymał słowa — zwróciła się przeciwko niemu. Była bezsilna...

— Jest dość dorosły na to, aby pilnować swojej moralności — rzekł Baltazar — a ja nie jestem głupim hipokrytą, podnoszącym ręce do góry w przerażeniu. Ale co innego — uciec z Londynu z najbardziej znaną w towarzyskim świecie kobietą i obrócić w niwec całą swoją karierę... Och, cóż za nieprawdopodobny głupiec! Ten szczer Edgar Donnithorpe weźmie się do niego odrazu; to człowiek, który nie zatrzyma się na niczem... Konsekwencją tego będzie proces rozwodowy... Chłopiec będzie musiał podać się do dymisji — jeżeli go odrazu nie wyrzucą — a potem ożenić się z kobietą, o pięć lat od niego starszą. Gdzież tu będzie szczęście?

Baltazar wznowił swój spacer po pokoju w zwykły sobie impulsywny sposób, a Marcela nieśmiało wiodła za nim wzrokiem.

— Och, do diabła, — mruknął. Dopiero co wyglądał wobec Quong Ho tyradę na temat zrównoważenia i opanowania Godfrey'a. A przecież nawet on nie popełnił nigdy podobnie nieprzemyślnego czynu.

— A gdzież wybiera się ta nieczuła para?

Marcela powiedziała, że do jakiegoś oddalonej małej willi, stanowiącej własność uprzejmej przyjaciółki lady Edny... Pięć mil od stacji, poczty, lub sklepu. Opustoszały Eden w dzikiej okolicy... Nie wie, czy to jest na północ, wschód, południe, czy zachód od Londynu. Usługiwać im będzie staruszka, sprawująca nadzór nad willą.

— Przypuszczam, że są już teraz w drodze — rzekł Baltazar.

— Nie wiem. Możliwe, że nie. Powiedział, że musi pojechać do miasta, aby zamówić sobie ekwipunek.

Pozatem — dodała beznadziejnym tonem — czy to nie wszystko jedno, kiedy wyjeżdżają?

Baltazar szalał w beznadziejnej wściekłości. — Niema nic, czego bym nie zrobił, aby to mogło się nie stać. — wykrzyknął. — Przypuszczam, że byłem głupcem. Ostrzegałaś mnie przecież... I to ja sam, jak osioł, zachęcałem ich do tego. Mogłbym napluć sobie w twarz...

— To jest tak w twoim guście, drogi Janie, że mnie o to nie winisz — rzekła pokornie.

— Oczywiście, że ciebie nie winię. Uważałaś to za chłopięcy wybrzyk. No, ale co przyjdzie z mówienia o tem?

Jednak mówili w dalszym ciągu, pełni poczucia bezsilności.

— Nie mieli zamiaru zrobić nic desperackiego — rzekła — aż do tego ranka. Gdyby pozostał w Londynie, mogłoby się to ciągnąć bez końca. Ale perspektywa długich miesięcy we Francji podsycała płomień... Kiedy przedstawiłam moralną stronę tego, odpowiedział mi: „Tu quoque”.

— Cóż to miało znaczyć?

— To, że gotowa byłam w jego wieku uciec z żonatym mężczyzną.

— Byłaś gotowa?

— Sądę, że tak — odpowiedziała ze znużonym uśmiechem.

— Ale to była sprawa zupełnie innego rodzaju...

— Nie z moralnego punktu widzenia...

— Och, do diabła z moralnością! — zaklął.

Roześmiała się, pomimo swojej rozpaczy. Było to tak charakterystyczne dla tego człowieka. Jeżeli coś stawało mu na drodze, poprostu posyłał to do diabła i traktował jako rzecz nieistniejącą.

Baltazar chodził niespokojnie po pokoju, aż wzrok jego padł na odrzuconą bluzę i kamizelkę... Nałożył je na siebie gwałtownie, jakgdyby wybierał się w pogon za błądzącą parą.

D. c. n.

DRUKARNIA „ROBOTNIK”

Warecka 7

przyjmuje

wszelkie zamówienia w zakresie drukarstwa wchodzące

SPECJALNOŚĆ:

CZASOPISMA

Wykonanie szybkie i dokładne

Trwonienie grosza publicznego

Piszą nam ze Lwowa:

P. premier Kozłowski w swym przemówieniu na ostatnim posiedzeniu Senatu powiedział, że „dzisiejszy system ubezpieczenia chorobowego kosztuje nas około 100 milionów złotych rocznie. Gdyby cała ludność nasza tak drogo płaciła za swoje leczenie — Polska musiałaby wydawać rocznie około 1 milarda złotych na koszt obsługi swoich chorych. Konkluzja słusna, lecz założenie fałszywe. Lecznictwo w ubiegłym roku wykazuje wydatki na płace lekarzy maximum 10 milionów w całej Polsce, nie jest zatem drogie. Ołbrzymie sumy pochłania biurokracja i, jak na poniższym przykładzie wykazemy, naraża ubezpieczalnie na wydatki, które w dzisiejszych czasach są wprost zbrodnią wobec ubezpieczalni.

Z chwilą zadecydowania o reorganizacji lecznictwa przez wprowadzenie „ostawionej” instytucji „lekarzy domowych”, dyrekcja ubezpieczalni lwowskiej, na której czele stali dwaj lekarze: dr. Szumski jako dyrektor, a emerytowany podpułkownik dr. Mizura, jako lekarz naczelny, wypowiedziała, na ogólną liczbę lekarzy ubezpieczalni 60 prawie połowę lekarzy, z czego 60 lekarzy stabilizowanych, którym obecnie musi się wypłacić, tytułem odpłaty, około 1/2 miliona złotych. Wedle naszych wiadomości, nie istnieje w Polsce taka ubezpieczalnia, by odważyła się na podobny krok.

Uważamy, że inicjatory tej masowej redukcji muszą mieć silny wpływ, jeśli się na nią wzięli i jeśli dogodzenie ich osobistej ambicji — gdyż pod tym kątem widzenia dokonano redukcji — było prawie że jedynym motorem działania.

P. minister Paciorewski swego czasu oświadczył, że redukcja lekarzy w ubezpieczalniach nastąpi, lecz będzie ona dokonana bez krzywdy; zwolnieni będą ci, którzy mają inne źródła dochodu. We Lwowie tej zasady się nie trzymało. Wzięmy przykład z lekarza naczelnego, który jest emerytem, ten nie został zwolniony i pobiera pensję 2050 zł. miesięcznie, prócz dykt. Nie zostali zwolnieni lekarze, którzy mają inne posady, dobrą praktykę prywatną, żony dobrze płatnych urzędników itp. Przy zwolnieniach wypowiedziano przede wszystkim wybitniejszym działaczom organizacji zawodowej, którzy śmiało odważnie bronili ubezpieczeń społecznych i praw lekarzy, dalej lekarzy, których prawdziwie jedynym źródłem zarobkowania była posada w ubezpieczalni, mimo, że wielu z nich ma wybitne kwalifikacje lekarskie i latami bez zarzutu spełniały swe funkcje lekarskie. Ponieważ u panów z „elity” kwalifikacje wojskowe dziś odgrywały główną rolę przy obsadzie stanowisk, musimy zaznaczyć, że znaczna większość zredukowanych lekarzy, to oficerowie polscy, wielu z nich obrońcy Lwowa, a nawet inwalidzi wojenni.

Zwolnienie zredukowanych lekarzy miało nastąpić z dniem 28 lutego. Dnia 1 lutego lekarze zredukowani, z małymi wyjątkami, otrzymali z dyrekcji za-

wiadomienie, że z tym dniem zwalnia się ich od dalszej pracy, a płaca za miesiąc luty zostanie wypłacona. Na ich miejsce przyjęto narazie zastępców, którzy się równocześnie opłaca i w ten sposób trwoni się grosz robotniczy.

Jeśli p. premier poleci wglądać w takie sprawy, przekonana się na jakie nieraz cele wydaje się krwawo zapracowa-

ny grosz robotniczy i jak się doprowadza ubezpieczalnie do ruiny. Dziś wyrzucić 1/2 miliona na odpłatę, a w miejsce zredukowanych lekarzy przyjmować nowych — to może się zdarzyć jedynie w ubezpieczalniach!

Komisarzem kasy jest inspektor pracy p. Zwoliński, który powinien bronić Świata pracy.

Nędza chłopska a zarządzenia sanitarne władz

Na zasadzie zarządzenia wojewody warszawskiego w przedmiocie wprowadzenia w życie rozporządzenia ministra Opieki Społecznej z 9 grudnia 1932 r. o dozorcach nad mlekiem i jego przetworami — od 1 marca 1935 r. sprzedaż mleka w handlu ogólnym odbywać się może tylko w oddzielnych naczyniach zamkniętych, zabezpieczających mleko przed zanieczyszczeniem. Sprzedaż mleka na targach, placach i ulicach jest dozwolona tylko z naczyń zamkniętych, zaopatrzonych w krany (wózków, zaopatrzonych w krany). Na naczyniach powinien być umieszczony wyraźny, nie dający się zmyć napis, zawierający imię, nazwisko i adres właściciela mleka.

Zarządzenie wojewody w powyższej sprawie miało już wejść w życie 15-go kwietnia 1934 r., lecz z powodu protestu zainteresowanych dostawców mleka, odroczone zostało w przedmiocie wykonania do 1 marca 1935 r.

Jak ma być praktycznie wykonane przez dostawców mleka wymienione zarządzenie wojewody warszawskiego? Każdy dostawca musi nabyć, zależnie od ilości dostarczonego mleka, jedną lub więcej baniek, specjalnie do tego celu wyznaczonych (metalowych). Cena banyki dwunastolitrowej 16 zł. 50 gr. — 18 zł. 50 gr. Bania waży kilka kilogramów, a więc prawdopodobnie więcej, niż mleko, które w niej się pomieści.

Około 3 tysiące rodzin chłopów bezrobotnych i małych rolników pod warszawskich żyje z dostarczania mleka do Warszawy. Najbardziej z tych rodzin grozi pozbawienie tego jedynego źródła dochodu na skutek wprowadzenia w życie wspomnianego zarządzenia wojewody. Biedny chłop bezrolny i małorolny nie tylko nie jest w stanie wydać kilkudziesięciu złotych na nabycie kilkukilogramowej banyki, czego niektórzy ludzie z miast naiwocześniej nie potrafili zrozumieć, ale ponadto zachodzą jeszcze inne okoliczności, przecinające chłopu biednemu możliwość dostarczania mleka, nawet po nabyciu nowych „urzędowych” baniek. Baniaki są tak ciężkie, że żadna kobieta wiejska nie będzie w stanie je z mlekiem przynieść, jak to było dotychczas pieszko do miasta. Tylko więc chłop zamożniejszy, mający własny wóz i przynajmniej jednego konia, a ponadto jeszcze jednego człowieka do pomocy i pilnowania konia, będzie w stanie dowozić mleko do mi-

sta. W ten sposób odpadną automatycznie od handlu mlekiem najbiedniejsi chłopci, a przedewszystkiem bezrolni, nie mający koni.

Dziś chłop, dostarczający mleko do Warszawy, zarabia przeciętnie pół do 1 zł. dziennie (20 litrów mleka po 3—4 gr. na litrze). Czy przy takim zarobku będzie chłop w stanie przywieźć mleko na wozie w konia i jeszcze mieć do pomocy człowieka? Ostatecznie wpłynęło to musi ponadto na podrożenie mleka!

Związek zawodowy małorolnych, reprezentujący najbiedniejszych chłopów, prowadzi od dłuższego czasu akcję, zmierzającą do odroczenia wprowadzenia w życie w zasadzie słusznego, ale nie na czasie, z powodu kryzysu, zarządzenia wojewody warszawskiego. Po zbawienie środków do życia wieś se-

Naczelnik więzienia skazany

Naczelnik więzienia w Zawierciu 43-letni Józef Rychter skazany został na rok więzienia za uwalnianie od odbywania kasy zamożniejszych więźniów (za łapówki) i nadużycia przy zakupie żywności.

Nadużycia te ujawnił strażnik Nowak, Rychter, gdy się o tem dowiedział, dostarczył więźniowi Bruksowi do celi noża rzeźniczego, aby Bruks poderżnął gardło strażnikowi Nowakowi. Miły naczelnik więzienia...

Wiadomości Sportowe

Boks

WARSZAWA — ŁÓDŹ W BOKSIE. Wyznaczony już na dzień 17 b. m. w Warszawie międzynarodowy mecz bokserki Warszawa — Łódź prawdopodobnie w powyższym terminie nie dojdzie do skutku.

W dniu tym mianowicie odbywa się w Poznaniu międzynarodowy turniej Sokola, w którym startować mają definitywnie Chmielewski i Taborek dwaj najlepsi i najbardziej atrakcyjni pięściarze łódzcy. Siłą rzeczy zabrakłoby ich więc w dniu 17 b. m. na meczu Łódź—Warszawa.

Warsz. Okr. Zw. Bokserki nie życzy sobie walczyć z tak wybitnie osłabionym zespołem łódzkim i postawił sprawę kategorycznie: udział obu wymienionych łódzian w dniu 17 b. m., w przeciwnym wypadku — zmiana terminu spotkania.

MISTRZOSTWA BOKSERSKIE WARSZAWY. Dziś rozpoczynają się w Warszawie indywidualne mistrzostwa bokserki stolicy. Zawody odbędą się w teatrze Kamińskiego na terenie, sąsiadującym z Dynasami i rozpoczynać się będą: w piątek o godz. 19-iej, w sobotę i niedzielę o godz. 20-iej.

Pilka nożna

PRZECIW UCHWALE O KARENCJI. W kolach piłkarskich stolicy rozszalał się pogłosk, że jeden z klubów nosi się z zamiarem wystąpienia do władz administracyjnych z protestem przeciw uchwale walnego zgromadzenia PZPN odenie karencji dla piłkarzy, motywując, iż zakaz zmiany barw klubowych jest przeciwny z ustawą o stowarzyszeniach.

PIEKARZE PRZED SEZONEM SPORTOWYM. Sprawa naszych tegorocznych spotkań między państwowych w sezonie piłkarskim nadchodzącym zapowiada się dość bogato, aczkolwiek terminarz tych spotkań nie jest dotąd definitywnie ustalony.

Mecz z Jugosławia którego termin jugosłowianie przewidują na dzień 5 maja, nie może się odbyć w tym terminie. Wobec tego PZPN zaproponował jugosłowianom każdą niedzielę w miesiącach: czerwcu, lipcu lub sierpniu. Jugosłowianie jednak zastrzegłi, że dzień 5 maja jest jedynym terminem, jakim dysponują na mecz z Polską. Wobec tego spotkanie to jest raczej wątpliwe.

Termin meczu Polska — Norwegia został ustalony na dzień 8 listopada.

Lotwa zaproponowała nam termin nieodpowiedni. PZPN przeprowadza obecnie terminarz i wkrótce zaproponuje Łotyszom parę terminów do wyboru.

Mecz z Niemcami dojdzie do skutku napewno. Termin — druga połowa sezonu, prawdopodobnie we wrześniu lub październiku. Miejsce spotkania jest dotąd sprawą otwartą.

Rumunia i Bułgaria domagają się wizyty reprezentacyjnej jedenastki. PZPN zamierza oba te spotkania połączyć w jednym wypadzie, prztem najpierw Polacy walczyliby w Bukareszcie, potem w Sofii. Zarząd PZPN projektuje oba mecze w listopadzie.

Tenis

KOMPLIKACJE W MECZU TENISOWYM POLSKA — POŁUDNIOWA AFRYKA. Polski Związek Lawn-Tenisowy otrzymał wiadomość od Afrykańskiego Związku, że związek ten nie może akceptować terminu 12 maja na rozegranie spotkania pomiędzy tenisistami obu państw w drugiej rundzie o puchar Davisa w Warszawie. Afrykańczycy zaproponowali nam termin 9—11 czerwca.

Termin, proponowany przez gości, nie może być w żadnym razie przyjęty, gdyż kolduje on z szeregiem innych terminów, już obowiązujących i spowodowałby konieczność kilkutygodniowych bezustannych startów naszych czołowych zawodników. Wobec tego Polski Związek Lawn-Tenisowy postanowił zrezygnować z udziału Polaków w mistrzostwach Francji i zaproponować Afryce jakikolwiek termin w okresie od 8-go maja do 1 czerwca. Gdyby afrykańczycy nie zaakceptowali naszej propozycji, wówczas sprawa pójdzie pod arbitraż Komitetu Pucharu Davisa w Londynie.

Z innych terminów turniejowych wyszczególnić należy: mecz Legia — Londyński Klub Tenisowy w Warszawie w czasie świąt Wielkiej Nocy. Z listy najlepszych angielskiej piątki tenisistów przyszedł trzech, w tej liczbie prawdopodobnie Austin. W dniach 21.4 — 28.4 mecz z klubem Rot-Weiss w Berlinie. W dniach 29.4 — 5 maja — mistrzostwa Warszawy.

Hokej

MISTRZOSTWA HOKEJOWE WE LWOWIE. Korzystając ze sprzyjających warunków atmosferycznych, zarząd Pol. Zw. Hokeja Łódzkiego postanowił na posiedzeniu we wtorek wieczorem dokonać turniej o mistrzostwo Polski w dniach 9, 10 i 11 b. m. we Lwowie. Poza tem w dniach 8 i 9 marca, również we Lwowie, odbędą się eliminacyjne mecze pomiędzy warszawską Legią i poznańskim AZS-em.

Różne Wiadomości

Z OBRAZ UKRAIŃSKIEGO RUCHU SPORTOWEGO. We Lwowie odbyło się walne zebranie Ukr. Związku Sportowego przy udziale przedstawicieli związków okręgowych i klubów. Ze sprawozdania zarządu wynika, że w ośmiu okręgach istnieje 90 klubów, liczących łącznie 4000 członków.

Z WYDAWNICTW SPORTOWYCH. Ukazał się już podwójny numer czasopisma „Start”. Numer ten w całości poświęcony został przygotowaniom przedolimpijskim.

Jest to w zakresie naszej prasy sportowej pierwsza próba syntetycznego ujęcia pełnej akcji przygotowawczej zawodników i zawodniczek naszych do wielkiego występu na arenie olimpijskiej. Pióra najlepszych znawców poszczególnych działów sportu skreśliły w omawianym numerze nie tylko obrazy przygotowawcze, lecz jednocześnie podały krytykę istniejącej organizacji, podkreślając obok niezaprzeczanych sukcesów — liczne niedociągnięcia i braki.

Wiadomości z całej Polski

PROCES O MORDERSTWO.

W Wilnie przed Sądem okręgowym odbyła się sensacyjna rozprawa o zamordowanie staruszek Michałiny Jeremiłowiczowej przy ul. Połockiej.

Ławę oskarżonych zajęli sprawcy morderstwa: Jan Bobrowicz, krawiec zamordowanej i jego kolega z zawodu pomocnik fryzjera Edward Leszko.

Obaj ci młodzi przestępcy niedawno stawali przed sądem za podłożenie bomby pod synagogę żydowską przy ul. Popławskiej. Sąd skazał wówczas Bobrowicza na 5 lat, a Leszko na 4 lata więzienia.

W tej sprawie morderstwa Bobrowicz został skazany na 15 lat, a Leszko na 12 lat ciężkiego więzienia.

TANIE JEST ŻYCIE ROBOTNIKA ROLNEGO.

W majątku Imielni pod Warszawą, należącym do hr. Potulickiej zaważyła się w nocy podczas burzy chałupa, grzebiąc pod gruzami małżonków Żulińskich, przy czym Żuliński poniósł śmierć.

Dochodzenie wykazało, że jeden z majstrów murarskich zwracał uwagę administratorowi majątku p. Szygule, na grożące niebezpieczeństwo, jednakże zlekceważono to ostrzeżenia i nie przeprowadzono remontu.

Pociągnięto wobec tego administratora do odpowiedzialności karnej pod zarzutem niedbalstwa, którego następstwem była śmierć parobka.

LUDZIE - SZAKALE.

W Łodzi policja prowadzi dochodzenie w sensacyjnej aferze, której bohaterką jest 18-letnia Stanisława Makulówna. Przybywszy z Kutna do Łodzi w poszukiwaniu pracy, dziewczyna znalazła u swych krewnych, niejakich B. przy ul. Bednarskiej 52, mieszkanie, za co miała opiekować się ich 12-letnią córeczką Janiną.

Opieka Makulówny doprowadziła do tego, że Janina B. z jej namowy i przy jej pomocy zaczęła się trudnić nierządem. Razem ze swą opiekunką wychodziła na miasto i zawierała dorywcze znajomości z mężczyznami. Ostatnio poznała niejakiego 28-letniego Jana Jankowskiego (Legionów 10), któremu Makulówna sprzedała Janinę za 10 zł.

Gdy dziewczyna nabawiła się choroby, skierowano ją do szpitala, a „wychowawczyń” Makulównę oraz nabywcę „żywego towaru” Jankowskiego osadzono w areszcie.

STRASZA ZBRODNIĄ PODCZAS „ZABAWY” ZAPUSTNEJ.

W Piaskach pod Sosnowcem obchodzono wesołe zapusty, a na ulicach ukazywały się barwne i pomyślowe maski. Na ulicy Dalekiej, jedna z masek, w skórze niedźwiedzia, zastąpiła nagle drogę przechodniowi Janowi Wydmarskiemu, żądając oddania kupionej przed chwilą w restauracji flaszki wódki.

W myśl, że jest to zwykły żart, to też poszedł dalej. W następnym momencie jednak „niedźwiedź” rzucił się na niego i straszny cięśm przeciął mu całą szyję, aż do krani.

Na wieść o zbrodni na miejscu zjawi-

Jubileusz Al. Zelwerowicza

Teatr Narodowy występuje w dn. 14 marca, t. j. w przyszły czwartek z nową sztuką znakomitego komedjopisarza i członka Akademii Literatury, Jerzego Szaniawskiego, którego dzieła cieszą się zawsze wybitnym sukcesem artystycznym.

Nowa sztuka Szaniawskiego nosi tytuł „Kryśka” i zawiera wszelkie cechy jego świetnego talentu komedjopisarskiego.

Premiera „Kryśki” będzie równocześnie świętem artystycznym znakomitego artysty i reżysera Aleksandra Zelwerowicza, który obchodzi jubileusz 35-letniej chlubnej pracy scenicznej. Jubilat wystąpi w podwójnej roli, jako aktor oraz główny postać męskiej i jako reżyser sztuki.

Z WCZORAJSZEJ GIEŁDY

Dolar St. Zjedn. 5.21.50; Dolar złoty 8.88. Funt szterling 24.88. Dolarówka 58. 3 proc. poz. Budowlana 45.50, 4 poz. Inwestycyjna 72. 4 i pół proc. L. Z. Ziemska 53. 5 proc. poz. Konwersyjna 68.50. Bank Polski 92.50. Lilpop 10.0. Starachowice 15.10.

STAN POGODY w/g PIM

POCHMURNO I MROŹNIE.

Chmurno i mroźno, miejscami opady śniegu. Słabe wiatry miejscowe.

BEZROBOTNY tokarz żelazny i ślusarz — poszukuje jakiegokolwiek pracy, wóznego lub staży za minimalnym wynagrodzeniem. Łaskawe oferty proszę kierować do Redakcji „Robotnika” pod „Sybilak”.

KOMUNIKAT UBEZPIECZALNI SPOŁECZNEJ W WARSZAWIE

w sprawie czasowego przydziału rejonów lekarzom domowym

Ubezpieczeni zamieszkujący na terenie:

1) Sielce mianowicie od Belwedru wzdłuż ulicy Spacerowej i w Czerniakowie Ogródzie — zgłaszać się mogą obecnie (aż do odwołania) do lekarzy domowych, przyjmujących chorych w ambulatorium Ubezpieczalni Społecznej przy ul. Puławskiej Nr. 5.

Ubezpieczeni zamieszkujący za terenem:

2) Ochoty mianowicie na ulicy Dalekiej, Niemcewicz, Raszynskiej do Niemcewicz, Tarczyńskiej (do Niemcewicz), Białobrzęskiej (domy od Nr. 1 do ul. Kopcińskiej, Grójeckiej (do Wawelskiej), Kaliskiej, Oświęcimskiej, Spiskiej, Sekulskiej, Szczęśliwickiej, Barskiej, Kopcińskiej, Węgrówkiej, Andrzejowskiej, Baranowskiej, Bateryjnej, Bema (do toru kolejowego), Beresteckiej, Kołomyjskiej, Kalwaryjskiej, Korotyńskiego, Młodawskiej, Mszczonowskiej, Opaczewskiej (od ulicy Szczęśliwickiej do toru kolejowego), Pruszkowskiej, Soplicowskiej, Skalmierzyckiej, św. Antoniego, Tunelowej, Wiślickiej, Włochowskiej, Wrocławskiej, Zbarskiej i Żwirów — zgłaszać się mogą obecnie (aż do odwołania) do lekarzy domowych, przyjmujących chorych w ambulatorium Ubezpieczalni Społecznej przy ul. Grójeckiej Nr. 80.

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA W WARSZAWIE.

Warszawa, marzec 1935 r.

Wiadomości ze Śląska

Słowo do pp. posłów!

Dnia 22 czerwca 1934 r. wysłała ustawa Sejmu Śląskiego, że każdy inwalida pobierający rentę wypadkową oraz świadczenia z spółki brackiej i rentę na starość względnie słabość, straci część renty jak następuje:

1) Kto pobiera rentę wypadkową w wysokości do 30 zł., będzie miał rentę na starość ukróconą o 1/3.

2) Kto pobiera rentę wypadkową do 60 zł., ma rentę na starość skróconą o 2/3.

3) Kto pobiera rentę na starość ponad 60 zł., temu odebrano całą rentę na starość.

Szanowni Posłowie z większości burzazynnej Sejmu Śląskiego! Czyście zastanowili się choć na chwilkę nad tem, że odbieracie inwalidom ostatnią deskę ratunku przed śmiercią głodową? Przypatrzmy się najprzód tej chaotycznej ustawie, a nie liczymy wszystkich wypadków do jednego worka jak wysięto to zrobili — przy uchwaleniu tej ustawy, gdyż mamy dwa oddziały wypadków i to z czasów niemieckich oraz z czasów po objęciu G. Śląska przez władę polską.

Zastanówmy się wpraw nad pierwszą kategorią wypadków t. j. za czasów pruskich, a więc tych wypadków które są 15, 20, 30 lat i starsze. Czyście Wy zastanowili się nad tem, że ten stary rencista straci parę lat uprawnień do Spółki Brackiej, że ten stary rencista — straci swój pełnowartościowy za-

robek przez całe lata przepracowane, głodząc siebie i całą rodzinę przez całe lata? Że ten stary rencista jest pozbawiony tych praw z drugiej kategorii wypadków, licząc mu tylko za niemiecką markę przedwojenną po jeden zł. 25 groszy, dzięki ustawie Sejmu Śl. z roku 1924? A dalej zastanowili się Sz. Posłowie jakie stosunki panują w poszczególnych rodzinach, ile dziatek z tych groszy oczekujących żmami i krwią — żyje? Zapewne Wam to ani na myśl nie przyszło, bo i na co? Jest to ustawa wołająca o pomstę do nieba! Znamy takie rodziny składające się z 8 członków, t. j. starożytności, który już od 5-ciu lat jest pod opieką lekarską, nie mając już żadnej nadziei, żeby mu w jego cierpieniu przynieść ulgę, dalej żona i troje dziatek uprawniających do renty z ubezpieczenia krajowego i trzech bezrobotnych. Tych przecież też nie można na bruk wyrzucić! Stary rencista pobiera 63 zł. renty wypadkowej i Wy za jednym zamachem zniszczyliście egzystencję całej rodziny, dzięki waszej ustawie. Zapewne życzyście sobie, ażeby jaknajprędzej ten świat uwolnić od tych starych, zabraconych, ażeby ich jaknajprędzej zagłodzić.

W imieniu wszystkich inwalidów poszkodowanych:

(—) Jan Rymiorz, (—) Marcin Stabik, (—) Jan Sewer.

Uniewinnienie zabójcy

Przed Sądem Okręgowym w Chorzowie znalazła się ponownie głośna sprawa starszego wywiadowcy policji, Jana Weidemana z Rudy, w pow. Świętochłowickim, który w dniu 27 grudnia 1933 r. zaszlecił Jerzego Konkola, oraz ciężko zranił wystrzałem z rewolweru Feliksa Poledniaka.

W krytycznym dniu odbywała się w sali Domu Narodowego w Rudzie zabawa taneczna, w której brał udział również Weideman. Po skończonej zabawie około godziny 3-ciej Weidemann szedł w stronę swego domu.

W pewnej chwili zaczepiony został przez grupę osobników, powalony na ziemię i pobity sztachetami. Na miejsce zajścia przybył s. p. Poledniak, kolega Weidemana, który interwenjował w zajściu.

Kiedy Weideman zdołał się oswobodzić od napastników, wyjął rewolwer i strzelił w ich stronę. Jednym wystrzałem położył trupem atakującego go

Konkola, zaś drugim zranił ciężko swego kolegę Poledniaka.

Następnie jeszcze pogonił napadnięty za jednym z dalszych napastników, do którego również strzelił, na szczęście jednak chybił. Sprawa ta rozpatrywana była w dniu 12 marca 1934 r. przez Sąd Okręgowy w Chorzowie, który zasądził osk. Weidemana na łączną karę 12-stu miesięcy więzienia, uznając go winnym nieumyślnego spowodowania śmierci s.p. Konkola i ciężkiego urazu Poledniaka. Od wyroku wniósł apelację zasądzony, przyczem sprawą tą zajął się Sąd Apelacyjny w Katowicach.

Sąd ten uchylił wyrok pierwszej instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia.

Na wtorkowej rozprawie sąd przesłuchał kilku świadków. Po dłuższej naradzie sąd wydał wyrok uniewinniający osk. Weidemana. Sąd podniósł, iż Weideman działał w obrenie koniecznej.

W Komisjach Sejmu Śląskiego

Prace w komisjach Sejmu Śląskiego zostały całkowicie zakończone.

Obecnie komisje obradują w sprawie projektów ustaw o Izbach Rolniczych i o ustroju gmin wiejskich.

Repertuar

TEATR POLSKI.

Sobota, 9 marca: „Każdy człowiek” dla szkół o godz. 15.30.

Sobota, 9 marca: „Każdy człowiek” dla Kat. Stow. Młod. Męskiej o godz. 20-ej.

Niedziela, 10 marca: „Występ chóru Eryana” o godz. 12-ej.

Niedziela, 10 marca: „Zwyciężyłem kryzys” dla Huty Batory o godz. 16-ej.

Radio

PIĄTEK, 8 marca

6.36 Gimnastyka. 6.50 Muzyka z płyt. 7.15 Dziennik poranny. 7.25 Muzyka z płyt. 7.45 Program. 7.50 Wskazówki praktyczne. 8.00 Audycja dla szkół. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał. 12.03 Wiadomości meteorologiczne. 12.05 Muzyka popularna. 12.50 Chwilka dla kobiet. 12.55 Dziennik południowy. 13.00 Zespół salowy. 13.50 Wiadomości o eksporcie polskim. 13.55 Przegląd giełdowy. 15.45 Audycja operetkowa. 16.30 „Marzec na niebie i ziemi” — pogawędka. 16.45 Fragmenty z op. „Hrabina”. 17.00 Odczyt: „Przełom psychiczny u dojrzewającej młodzieży”. 17.15 Kwartet fortepianowy. 17.40 Audycja dla chorych. 18.10 Fragment z „Dziadów”. 18.30 Koncert reklamowy. 18.45 Muzyka z płyt. 19.07 Program na dzień następny. 19.15 Skrzynka rolnicza. 19.25 Wiadomości sportowe. 19.35 Koncert mandolinistów. 19.50 Feljton. 20.00 Jak spędzić święto? 20.05 Pogawędka muzyczna. 20.15 Koncert symfoniczny z Filh. Warsz. 22.30 Recytacje poezji. 22.45 „Hygiena młodej dziewczyny” (odczyt). 23.00 Wiadomości meteor. dla kom. lotn. 23.05 Muzyka taneczna z płyt.

Samobójstwo bezrobotnego

Wczoraj wystrzałem z rewolweru w skroń popełnił samobójstwo 22-letni bezrobotny Leśny Wincenty z Czarnego Lasu.

Powodem samobójstwa ciężkie warunki materialne.

Życie organizacyjne

POSIEDZENIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO CENTRALNEGO ZWIĄZKU INWALIDÓW WOJEN. I PRACY W POLSCE. W sobotę, dnia 9 marca r. b. odbędzie się posiedzenie Głównego Zarządu Centralnego Związku Inwalidów Wojen. i Pracy w Polsce, w sekretariacie w Katowicach przy ul. Pierackiego 14, o godz. 15-ej (3-ej). Obecność wszystkich członków Gł. Zarządu konieczna.

Za Zarząd Główny:

(—) Krzywoń, sekretarz.

(—) Marek, przewodniczący.

Z brzytwą na narzeczoną

Sąd w Katowicach rozpatrywał sprawę przeciwko Franciszkowi Makowi, który poranił bardzo ciężko brzytwą swoją narzeczoną Szoltyśkównę z ulicy Raciborskiej. Mak chciał swej narzeczonej przeciąć gardło, jednak ta bronila się wszelkimi siłami, odnosząc ciężkie rany. Na rozprawie zaprzeczał Mak, że chciał ją zabić. Był jednak bardzo zazdrosny i obawiał się zdrady z jej strony. Sąd zasądził go na 1 i pół roku więzienia bez zawieszenia.

Prowokacja baronów węglowych

Kop. „Hillebrand” w N. Wsi samowolnie obniża płace robotnikom w sortowni. Zarobki wynoszą obecnie zł. 6.11 na dniówkę, a według projektów kopalni najniższy zarobek dla robotników sortowni ma wynosić zł. 3.20. W sprawie obniżki zarobków dyrekcja kopalni konferowała już z radą zakładową, jednak rada odrzuciła wszelkie żądania obniżkowe. Po tej konferencji dyrekcja wywiesiła obwieszczenie o zniesieniu zarobków i uważa ze swej strony sprawę za załatwioną.

Dlaczego ks. Bączkowski wybiera się z osadnikami na Kresy Wschodnie?

Prasa katolicka donosi, że w Siemianowicach urządził ks. Bączkowski z Zagłębia Dąbrowskiego odczyt w sprawie osadnictwa bezrobotnych na Kresach Wschodnich. O akcji tej pisaliśmy już obszernie.

Dziwić się trzeba, że ks. Bączkowski usiłuje namówić bezrobotnych z Siemianowic do wyjazdu na kresy. Czy nie chodzi czasem o stworzenie nowej parafii, dla której potrzeba większej ilości owieczek?

Prasa katolicka donosi bowiem, że dom mieszkalny mającego być z pieniędzy bezrobotnych zakupionego dworu, przeznaczony jest na kaplicę — i naturalnie dla proboszcza. Biorąc pod uwagę wielkość dworu (blisko 2000 hektarów, a więc 8000 tysięcy móg magdeburskich), to „dom mieszkalny” będzie prawdopodobnie pięknym pałacem. Ale który z bezrobotnych Siemianowic ma potrzebną (kilka tysięcy zł.) gotówkę pod ręką, aby zakupić sobie tam ziemię? A gdzie zabudowania gospodarcze?

Wczorajsze wypadki

Z ŻELAZNEJ SZAFY SKRADLI KASETKĘ.

Dnia 5 b. m. w godzinach popołudniowych nieznani sprawcy pod nieobecność domowników włamali się do mieszkania Antoniego Nowiecia w Tarnowskich Górach przy ul. Pocztowej. Włamywacze skradli z szafy żelaznej kasetkę z zawartością 1.750 zł. w bilonie i banknotach. Ponadto sprawcy włamania zabrali kilka metrów nowego materiału odzieżowego i szereg mniejszych rzeczy. Sprawcy zbiegli.

KRADZIEŻ KOLEJOWA.

Wczoraj rano o godz. 5-ej na przestrzeni kolejowej pomiędzy Bogucicami a Szopienicami skradziono z wagonu pociągu towarowego, na szkodę D. O. K. P. w Katowicach worek pieprzu wagi 64 i pół kg., 2 worki rodzynek wagi 91 i pół kg., 2 worki sliwek suszonych wagi 194 kg., 2 kg. kleju stolarskiego oraz skrzynkę części składowych do rowerów wagi 8 kg. — W odległości około 50 mtr. od posterunku kolejowego 48 w Szopienicach znaleziono worek skradzionych sliwek, który sprawcy prawdopodobnie zgubili.

KRADZIEŻ SKLEPOWA.

Wczoraj popołudniu przy pomocy podobnych kluczy weszli nieznani sprawcy do sklepu komisowego f-my „Suchard” przy ul. Sokolskiej 4 w Katowicach i skradli większą ilość znaczków stemplowych i pocztowych, 2 pakiety znaczków reklamowych pasty do butów „Erdal”, oraz większą ilość czekolady i cukierków, wartości 550 zł. — Ponadto sprawcy skradli 140 zł. i zbiegli.

Około godz. 14.30 jeden z funkcjonariuszów Policji z Komisariatu w Szopienicach zauważył na schodach kolejowych w Szopienicach 3 — nieznanych osobników, uciekających z pakunkami w kierunku Sosnowca. W czasie pościgu funkcjonariusz wystrzelił 5-cio krotnie z rewolweru, naskutek czego sprawcy z obawy przed zastrzeleniem zatrzymali się i zostali ujęci. Są nimi Sakowski Antoni z Radomska oraz Badocha Bolesław, pochodzący z Czeladzi, a zamieszkały w Piotrowicach. Wspólnik ich niejaki Hetmański Zygmunt z Łodzi zbiegł.

Zatrzymanych doprowadzono do miejscowego Komisariatu i zająto im łom żelazny, śrubociąg, zamek patentowy, 2 srebrne papierosnice, 2 noże kieszonekowe w oprawie z masy perłowej, oraz 3 tektury skórzane, zawierające ogółem 84 tabliczek czekolady i 3 kartony cukierków czekoladowych, skradzione na szkodę wyżej wymienionej firmy. Zająty towar zwrócono poszkodowanej firmie, a narzędzia, które sprawcy posługiwali się przy włamaniu zajęto do przeprowadzenia dalszych dochodzeń.

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Odszedł i nikt nie uronił ani jednej łzy po nim

Jak donosiliśmy już krótko, zgłosił nagle dymisję starosta pow. Tarnogórskiego p. Dr. Korol. Jakże są przyczyny jego nagłej dymisji, opinia prawdopodobnie nie przedko się dowie.

Informacje jakie posiadamy mówią o tem, że coś z funduszami społecznymi nie było w porządku. Gdy p. Korol był jeszcze starostą, dał się w znaki ruchowi robotniczemu.

W okresie jego urzędowania zostali przeniesieni z G. Śląska nasi najofiarniejsi towarzysze kolejarze: tów.: Herm. Łatanowicz, Bendkowski i inni. Musieli opuścić swe miejsce pracy, ponieważ byli działaczami robotniczymi. W okresie urzędowania p. Dr. Korola nie dopu-

szczano do odbycia wieców socjalistycznych. Pan Dr. Korol pokazywał nam „silną rękę”.

Dziś p. Dr. Korola już nie ma! Został jednak nasz ruch socjalistyczny, bardziej scementowany niż był. Towarzysze kolejarze, wyrwani z swego środowiska wróć kiedyś na swe stare stanowiska, wróć do ofiarnej pracy w naszych szeregach. Pan Dr. Korol jednak już nie wróci.

Jedyną „zbrodnią” naszych towarzyszy były ich przekonania socjalistyczne. Nie kradli, pełnili swe obowiązki służbowe wzorowo, byli ludźmi z charakterem. Karjerowicie mają zwykłe brudne palce, a koniec ich jest bardzo żalony.

Ratowanie przed zalewem

Straż Pożarna z Mysłowic i Nikiszowca została zaalarmowana i wezwana do ratowania przed zalewem nowego, niewykończonego jeszcze korytarza Czarnej Przemysy pod Mysłowicami.

Od dwóch lat prowadziła Ochotnicze Drużyny Robocze regulację Czarnej Przemysy. Roboty na paru odcinkach są na wykończeniu i prowadzone są podczas zimy z małymi przerwami. Wody Czarnej Przemysy odprowadzono częściowo starym, a częściowo prowizorycznym korytarzem.

Ostatnie mrozy rozluźniły piaszczystą ziemię, która stanowi wąskie wały między nowym korytarzem, a nagła odwilż i podniesiony stan wody spowodowały,

że woda dostała się szczelinami do wałów, wymuliła piasek i zerwała ogrodzenie na przestrzeni dwudziestu kilku metrów, zalewając nowe koryto wraz z inwentarzem.

Woda zamuliła nowe koryto dość wysoko, wyrządzając poważne szkody w robotach, zamulając również częściowo tam znajdujący się inwentarz. Przybyła Straż Pożarna i Druż. Rob. nie zdołały już upanować wody, ale przy pomocy re-flektorów i narzędzi uratowano część inwentarza i materiałów budowlanych. Szkody wyrządzone przez zalew są dość poważne i spowodują przerwę w budowie.

Budżet miasta Gorlic

Na posiedzeniach w dniach 25 i 26 lutego Rada Miejska w Gorlicach uchwalała budżet administracyjny na rok 1935-1936, który zamyka się tak w dochodach, jak i wydatkach, sumą zł. 188.069, zaś budżety przedsiębiorstw komunalnych sumą zł. 143.150. Zeszłoroczny budżet admin. wynosił zł. 203.727, a budżet Miejskiego Zakładu Elektrycznego 122.750. Zmniejszenie jest jednak tylko pozorne z powodu świadomego pominięcia kilku poważnych ustawowych wydatków.

Sesja budżetowa odbyła się przy słabym komplecie i znacznej abstynencji członków Rady Miejskiej, szczególnie z pośród „sanacji moralnej” oraz przy widocznej obojętności (tak dalece, że ze strony „sanacji” wogóle nikt nie zabrał głosu).

W dyskusji r. m. tow. Kozłowski, Sar-ni i Gleicher wykazali nierealność budżetu i wykazali, że uchwalenie budżetu w „sanacyjnym” samorządzie stało się czczą formą bez treści, ponieważ zgóry jest on obliczony na to, by go, zanim wejdzie w życie, poddano zmianom. Następnie ostro skrytykowali nielojalność Zarządu Miejskiego, który bez porozumienia z Komisją Budżetową i powiadomienia jej, dokonał różnych zmian w budżecie, co jest niedopuszczalne, jak i to, że Komisja Budżetowa nie przydzieliła nikomu referatu budżetowego. W chaotyczny sposób przygotowano go w ostatniej chwili, bez możliwości dyskusji i opracowania w komisji.

Mówcy klubu radnych PPS wytknęli obciążenie miejskich zakładów komunalnych wydatkami personalnymi Zarządu Miejskiego i domagali się, by 15% dodatków komunalnych przysługujących nie tylko biurowym pracownikom, ale wszystkim pracownikom miejskim.

W sprawie gminnych dopłat na rzecz Funduszu Pomocy Leczniczej Pracowników Miejskich katerygicznie protestowali przeciw obecności statutu z dnia 7 lutego b. r. przez pominięcie dopłat z plac pracowników fizycznych elektrowni, Zakładu czyszczenia miasta, Wydziału drogowego itd., tembardziej, że to o-bowiązek prywatno-prawny.

Z powodu zredukowania do minimum wydatków na inwestycje, zwłaszcza na budowę i na utrzymanie dróg, bruków, chodników i kanałów, r. m. tow. Gleicher domagał się podwyższenia odpowiednich pozycji do zeszłorocznej wysokości, a na pokrycie proponował skreślenie subsydjów gminy na Strzelca, P. W. F. F.O.M. itp. w kwocie zł. 5.850.

Przedewszystkiem należy bowiem zaspokoić potrzeby gminy na polu inwestycyjnym, jeśli hasło „sanacji moralnej”, że do zadań gminy należą tylko kwestie gospodarcze, nie jest pustym i demagogicznym frazeosem.

W sprawie zastrzewienia ulic klub radnych PPS przedstawił konkretny plan, obejmujący ulice: Polną, Biedką, 3-go Maja, Słowackiego (do parku miejskie-

go). Krasieńskiego, Jagiello, Kółkajata, Narutowicza, Stróżowskiego, Cmentarna, Magdaleny, Krzywą, Dworzysko, Rynek, Mickiewicza (od mostu), Blich, Kościuszki, Pierackiego, Plac Targowy (wzdłuż chodnika do parku miejskiego), Sienkiewicza i Żmigrodzka.

Preliminarz przewiduje jedynie budowę chodnika i drogi na ul. Stróżowskiej oraz nawierzchni na Legach. Wszelkie starania PPS o powiększenie wydatków na naprawę istniejących chodników przy ul. Bieckiej, 3-go Maja, Polnej, Krasieńskiego, Mickiewicza, Sienkiewicza i Kościuszki nie odniosły żadnego skutku, jakkolwiek na pokrycie łatwo byłoby zużyć fundusze prelimitowane na bezpożyteczne dla gminy subsydja i z dochodów prywatno - i publiczno - prawnych pretensyj gminy w kwocie złotych 79.829.

Także w kwestii sposobu czyszczenia ulic i porządków sanitarnych, po częściowym przerzuceniu tych kosztów do połowy jezdni na właścicieli nieruchomości, klub PPS zgłosił szereg wniosków i domagał się załatwienia projektu przepisów porządkowych, wniesionego jeszcze na zeszłorocznej sesji budżetowej.

Również co do cmentarza gminnego klub PPS domagał się wykonania ustawy z dnia 17 marca 1932 r.

Gdy wniosek klubu radnych PPS o skreślenie subsydjów dla wszystkich prywatnych stowarzyszeń, od Strzelca począwszy, aż do żydowskiej bóżnicy — został głosami „najgorętszych” wielbiciele „ideologii” odrzucony, r. m. tow. Gleicher domagał się, by stosownie do ilości uzyskanych przy ostatnich wyborach do Rady Miejskiej głosów podzielono subsydja. Ponieważ PPS uzyskała 25 procent głosów, żądał dla organizacji robotniczych 25 proc. całej sumy, przeznaczanej na subsydja, ale „sanacja” wszystkie wnioski PPS odrzuciła i jakoby na kpiny, z subsydjów w kwocie zł. 5.850 uchwalała dla TUR-a i RTSS po 100 zł. Ot i wszystko!

Jedyną, co klub PPS uzyskał, to na naprawę drogi na Legach — 1000 zł., na oświetlenie Magdaleny, Legi, Pocięzki, Stróżowskiej około 1.500 zł., na fosowanie drogi na Magdalenie 300 zł., na naprawę chodników do reżni, na ul. Sienkiewicza, Krasieńskiego i schodków z ul. Wąskiej i Dworzyska na Blich, oraz na naprawę kanału przy ul. Ogrodowej kilkaset zł., następnie to, że stosunek Zarządu Miejskiego do klasy robotniczej nieco się zmienił.

Ogólnie biorąc, klub radnych PPS wywalczył sobie słusznie trzecie miejsce na terenie pracy samorządowej w województwie krakowskim, obok Krakowa i Tarnowa.

„Sanacja” się przekona, że w tej przepaści, którą wykopała między sobą a ludnością, zginię. Na nic tezy carskie, na nic ograniczenie samorządu i pozbawienie klasy pracującej wszelkich powojennych zdobyczy.

MIESIĄC TANIEJ

i DOBREJ KSIĄŻKI!!!

Książka, a zwłaszcza dobra książka, była dotychczas niedostępna dla wielu ludzi, interesujących się literaturą, a to spowodu jej wysokiej ceny.

My obalamy ten dotychczasowy stan rzeczy i zbliżamy dobrą książkę do szerokich rzesz ludzi umysłu i pracy, — przez niespotykaną dotychczas obniżkę cen na najlepsze dzieła literatury współczesnej, nie wyłączając nowości z ostatnich miesięcy.

Każdy, kto przeczyta uważnie poniższy spis, napewno znajdzie w nim książki, które go zainteresują, a zwróciwszy uwagę na ceny zrozumie, że jest to jedyna okazja nabycia ich po takich niskich cenach.

Zniżka ta obowiązuje tylko przez miesiąc marzec.

Wpłacającym należność na konto PKO. Nr. 28.997, albo pocztowym przekazem rozrachunkowym (za 1 gr.) na Nr. 460 kartoteki, wysyłamy odwrotnie zamówione książki bez doliczenia kosztów.

KSIĘGARNIA M. FRUCHTMAN

WARSZAWA, Ś-TO KRZYSKA 35, KONTO P. K. O. 28.997.

KSIAŻKI DLA WSZYSTKICH!!!

ARCYDZIEŁA LITERATURY!!!

	CENA	
	norm.	zniżona
Adler A., prof. — Znajomość człowieka	8.—	5.—
Aldanow — Klucz	12.—	3.50
Bojer J. — Błogosławieństwo prawdy	8.50	4.50
— Matka, która nie rozdziła	9.50	4.50
— Nowa świątynia	10.—	4.50
— Ostatni Wikingsowie	10.—	4.50
— Wielki głód	8.50	4.50
Boy-Zeleński — Mózg i pień — 3 tomy w oprawie	9.—	4.—
— Flirt z Maipomną wiecz. IV-ty	7.—	3.—
— „X-ty	7.—	3.—
— Jak skończyć z piekłem kobiet	1.60	—70
— Piekło kobiet	2.80	1.80
— Okno na życie	7.80	4.—
— Ludzie i bydłatka	6.60	3.50
— Wakacje z prydumką	6.40	3.50
— Znasz-li ten kraj?	7.40	4.—
— Śmiech, śmiech i zgroza	6.40	3.50
— Nasi okupanci	4.—	1.80
— — Brunatna Księga	15.—	2.50
Einstein A., prof. — Mój obraz świata	7.—	3.—
Fallada H. — I coż dalej, szary człowieku?	10.—	3.—
Flechtwanger L. — Rodzeństwo Oppenheim	10.—	3.—
— Wojna żydowska	12.—	3.—
Gaertner E. — Świat twardych ludzi	10.—	3.—
Gorkij M. — Dzieło rodziny Artamonów	7.—	2.50
— Serce matki	8.50	2.—
— Zwycięstwo matki	8.50	2.—
Green J. — Lewiatan	10.—	4.—
Halle F. — Kobieta w Rosji Sowieckiej — z ilustracjami	10.—	3.—
Heller O. — Zmierzech żydostwa	10.—	3.—
Kallinikow M. — Mnisi i kobiety — 4 tomy	40.—	6.—
Körber L. — W sowieckich wiezieniach — z ilustracjami	7.—	3.—
Kisch E. E. — Chiny bez maski	6.—	3.—
— Oblcze Azji Sowieckiej	6.—	2.50
Knickerbocker H. R. — Europa pod bronią	6.—	3.—
Krahelska H. — Wspomnienia rewolucjonistki	7.—	2.—
Lawrence D. — Kochanki lady Chatterley — 2 tomy	15.—	3.—
Leonow L. — Skutarski	9.—	2.50
Lindsey B. — Bunt młodzieży	12.—	3.—
— Małżeństwo koleżeńskie — 2 tomy	18.—	3.—
Ludwig E. — Ameryka — 2 tomy	28.—	6.—
— Bismarck	8.50	5.—
— Europa we krwi	8.50	3.—
— Syn człowieczy	9.—	3.—
Mann T. — Historie Jakóbowe	12.—	3.—
Mourous A. — D'Israeli	9.—	5.—
Maxwell W. — Fernanda	11.—	3.—
— Oto mój mąż	8.—	2.50
— Przez zapomnienie ku szczęściu	11.—	3.—
— Szczęsny płomień	8.50	3.—
— Życie jest piękne	8.50	3.—
Ostenso M. — Krzyk dzikich gęsi	9.—	4.—
— Wody pod ziemią	7.50	2.50
Otmars-Berson — Nowa Rosja — z ilustracjami	10.—	3.—
Plivier Th. — Cesarz odszedł, generałowie zostali	10.—	3.—
Radek K. — Portrety i pamflety	10.—	3.—
Silons I. — Fontamara	6.—	2.—
Sinclair Lewis — Dr. Arrowsmith — 2 tomy	19.—	5.—
— Mantrap	9.—	2.—
— Ulica główna	9.—	4.—
— Zwycięstwo cywilizacji	8.50	4.—
Sinclair Upton — Boston — 4 tomy	22.—	6.—
Thiel R. — W walce ze śmiercią i diabłem	12.—	4.—
Traven — Bawelna i krew	7.50	4.—
— Biała Róża	8.—	4.—
— Most w dżungli	7.—	4.—
— Okręt śmierci	9.—	4.—
— Skarb w Sierra Madre	7.—	4.—
— W jarzynie — tom I	6.—	3.—
— „ II	5.—	3.—
Tretjakow S. — Den-Szi-Chua — 2 tomy	10.—	2.50
Torberg Fr. — Czy to jest miłość?	10.—	2.50
Trocki L. — Moje życie — z ilustracjami w oprawie	32.—	5.—
Wassermann J. — Dziecię Europy	10.—	4.—
— Maski Erwina Reimera	9.50	4.—
— Usta nigdy niecałowane	4.—	1.—
— Sen złotego zwierciadła	4.—	1.—
— Gesiarek cz. I Symfonia Prometejska	9.—	4.—
— „ II Djabek w płomieniach	11.—	4.—
— Dzieje Renaty, cz. I Powiew zmysłów	8.50	4.—
— „ II Ku miłości	8.50	4.—
— Człowiek Żłudeń, cz. I Krystjan	7.—	4.—
— „ „ II Ewa	9.—	4.—
— „ „ III Rut	9.—	4.—
— Zmierzech aniołów, cz. I Kerkhoven	9.—	4.—
— „ II Andergast	12.50	4.—
— Niewolnicy życia	14.—	4.—
— Młoczn	12.—	1.50
Witkiewicz S. — Narkotyki	5.—	3.—
Werfel Fr. — Barbara	10.—	4.—
— Rozdruze	10.—	4.—
— Rodzeństwo z Neapolu	8.—	5.—
— Verdi	18.—	4.—
Wojciechowska J. — Raz kiedyś, a obecnie	6.—	3.—
Zweig St. — 24 godziny z życia kobiety	7.—	4.—
— Fouche	10.—	5.—
— Homo eroticus	7.—	4.—
— Tragedja kobiety	8.—	3.—

<i>Boccaccio</i> — Dekameron, pełne wydanie w przekładzie Dr. Boye'go 20 ilustr. M. Berzowskiej — oprawa	60.—	12.—
<i>Trocki L.</i> — Historia rewolucji rosyjskiej — 3 tomy komplet to same w 3-ch płoś. opraw.	37 — 43.—	7.50 10.50

KSIĄŻKI DLA KAŻDEGO !!!

(Przy każdej książce podano cenę normalną)

Po 30 groszy.

Byrnie A. — Messer Marco Polo
Gurd M. — Szary zeszyt
— Pokuta
Istrati P. — Kyra Kyralina
Mandel H. — Kryzys i jego przyczyny
Malaszkzin S. — Księżyc z prawej strony
Smolarski M. — Na ziemiach polskich b61

Cena dawna	<i>Pitniak B.</i> — Wólga wpada do morza Kaspijskiego
2.	<i>Perutz</i> — Od 9-ej do 9-ej
2.90	<i>Retcliff</i> — Nena Sahib
4.	— Ukochana żona maharadzy
4.	— Indie w płomieniach
2.90	<i>Romanow P.</i> — Własność
2.	<i>Rusinek M.</i> — Półmężczyzna
4.	<i>Roosberg J.</i> — Madonna
6.	— Benaterka
6.	<i>Sandemose A.</i> — Widmo mórz

Po 50 groszy

Bennet A. — Miłość poświęcona — miłość wolna
Benoit P. — Pod znakiem centaury
Białogórska J. — Przyjaciele
Jakobsen J. — Niels Lyhne — 2 tomy
Kessel J. — Piękność dnia
King R. — Pieniądze albo życie
Roth J. — Hotel Savoy

Po 75 groszy

Colette — Kotka
Farrere C. — Niezwykła przygoda
Guranowski M. — Droga do raju
Latzko A. — Powrót
Lederer J. — Trzy dni miłości
Mniszek H. — Pustelnik
Zwicz A. — Pont i Anna

Po 1.— złoty

2. Annunzio — Notturmo
Breszkowski M. — Dzika dywizja
Colette — Niewiniatko
Cunow H. — Pochodzenie religij
Gogol M. — Martwe dusze — 2 tomy
Gorkij M. — Życie Klimy Samgina
— Dalsze dzieje
Hirschfeld M. — Seksualizm i kryminalistyka
Hoche A. — Niebezpieczny wiek mężczyzny
Podann — Pieć i miłość
Jumme — Niemcy gotowe do wojny
Johannsen E. — Czwórka piechurów
Kraszewski J. — Stara baśń
Lawrenjew B. — Upadek republiki Itli
Mann T. — Śmierć w Wenecji
Maurois A. — Ni anioł, ni zwierzę
Maznel H. — Cud wilków
Meyrink G. — U progu zaświata
— Białe dominikany
— Demony perwersji
— Golem
Morand P. — New-York
Nikandrow N. — Droga do kobiety
Ogniew M. — Trzy wymiary
Opatousz J. — Żydzi walczą o wolność Polski
Phillips E. — Duchy w zamku
Piliński B. — Korzenie japońskiego słońca
— Ou - Kev
Robert H. — Imperatorya
— Zdrada na tronie
Roda-Roda — Chłopiec o 13 ojcach
Rolland R. — Mahatma Gandhi
Pomanow P. — Pierwsza miłość
Themerson M. — Bunt krwi
Urke-Nachalnik — Miłość przestępcy
Wiktor J. — Pokój na ziemi
Wells H. — Nieśmiertelny ogień
Wellen — Parodia życia
— Reklama

Po 1 zł. 20 groszy

Courths-Mahler — Miłość rodzi miłość
— Zrozumieć to przebaczyć
Geijerstam G. — Tora
Höben — Północ woła
Minnert K. — Moralność i kultura w Rosji Sowieckiej
Mniszek H. — Kwiat magnolii
Steuermann C. — Koniec kapitalizmu

Po 1 zł. 50 groszy

Alberti K. — Ghetto potępione
d'Annunzio — Triumf miłości
— Piomienie śmierci
— W odmęcie namietności
Arlen M. — Zielony kapelus
Barthez H. — Kleopatraz
Bartsch R. — Książę pieśni
Barylski S. — Kochanka bogów i ludzi
Benjamin R. — Genjusz
Caine H. — Ahaswer
— Miłość i zdrada
— Rudy Jazon
Chesteron G. — Łatająca Gospoda
— Powrót Don Kiszota
Farnol J. — Na szerokiej drodze
Gerling R. — Życie picowe
Heroui — Rakietę nad frontami
Haro L. — Ona, on i ona
Hauptman G. — Atlantis
— Kacarz z Soany
Horler S. — Agent wywiadu
— Władczyni nocy
Hf i Pietrow — Złote cięle
Kallas A. — Zapolska
Kiedrzyński S. — Marmotawcy miłości
Knickerbocker H. — Niemcy na rozdzożu
— Quo Vadis, Europa?
— Walka z czerwonym handlem
Kulczyński L. — W poszukiwaniu nowego ustroju
Lederer — Muzyka nocy
Lemonnier C. — Gdy bylam mężczyzną
Marguerite W. — Chłopczyca
— Idealna kochanka
— Idealne małżeństwo
Marja, król. rum. — Głos na szczytach
Mniszek H. — Dziedzictwo
Maugham S. — Ashenden
Nikolajewski A. — Azef
Opatozu J. — Dzień w Regensburgu
Oppenheim P. — 10 zagadek Londynu
— Wampiry giełdy
— Wzrost oczu
— W złotej sieci
— Fantom z Monte Carlo
— Romans pierwszej nocy
— Jednocki Budda
Peladan S. — Serce w udręce
Pilniak B. — Wołga wpada do morza Kaspijskie
Perutz — Od 9-ej do 9-ej
Retcliff — Nena Sahib
— Ukochana żona maharadzy
— Indie w plomieniach
Romanow P. — Własność
Rusinek M. — Półmężczyzna
Roosberg J. — Madonna
— Benaterka
Sandemoss A. — Widmo mórz

	Sewer — Matka	4.—
	— Dla świętej ziemi	4.—
	— Wydziedziczone	4.—
6.—	— Wiosna	4.—
6.—	Wilder T. — Most San Louis Rey	7.—

Po 2 złote

2.55	Paillon A. — Zabita przez życie	8.50
4.50	Barbusse H. — Szał miłości	6.50
	Belmont L. — Mojżesz współczesny, 2 tomy	24.—
	— Najpiękniejsze oczy Londynu	8.50
	— Ostatnia miłość lorda Nelsona	8.50
	— Kapłanka miłości	8.50
5.—	— Pani Dubarry	9.—
4.—	— Pod gilotyną	9.—
7.—	— Mary Vetsera	6.—
8.—	— Tragedja Habsburgów	6.50
5.—	— Markiza de Pompadour	6.50
3.—	— Droga człowieka	8.50
5.—	Rodère — Piętno	9.—
	Binet - Valmer. — Światło	6.—
	Czekański E. — Wśród burzy	5.—
	Frenssen G. — Pokój	9.—
	— Wojna	9.—
5.—	Green I. — Adzjanna Mesurat	7.—
6.—	Kcun I. — Doris	6.—
4.50	Leitner. — Kobieta demaskuje świat	6.—
4.—	Lupmann K. — Śmierć „made in Germany“	8.—
4.—	Mann H. — Djana	9.50
12.—	— Minerwa	9.50
12.—	— Wenus	9.—
	— Błękitny anioł	8.50
5.50	Marczyński A. — Perla Szanghaju	9.—
4.—	— Wyspa niemczana	9.—
5.50	Marks. — Ja i miłość	6.—
7.—	Mauriac. — Kamilka	5.—
5.50	— Powrót do Boga	6.—
4.80	Maurois A. — Dziecie słońca	9.—
7.—	Masaryk T. — Rewolucja światowa	7.—
4.—	— Wojna o wolność narodów	9.50
6.—	— Zwycięstwo idei wolności	8.50
4.—	Nikiforow. — Miłość budowniczych jutra	6.—
4.—	Noth. — Kamienica	8.—
4.50	Perutz. — Przecia kula	8.50
5.50	— Markiz de Bolibar	7.—
8.—	Polakow W. — Tragedja Romanowych	8.50
7.—	Robert H. — Szach królowej	9.—
6.—	Sheff H. — Lukrecja Borgia	6.50
8.—	Stjoskin J. — Olga Org	7.—
9.—	Smith H. — Pasierbice wojny	5.—
6.50	Stonimskij M. — Borys Lawrow	6.—
5.—	Stalin. — Plan drugiej pięciolatk	8.—
6.—	Wallace E. — Czerwony krąg	6.50
4.50	— Szajka zgrozy	7.—
5.—	— Anioł grozy	6.50
7.50	— Władca dusz	8.—
7.—	— Drzwi o 7-u zamkach	6.50
4.60	— Gabinet Nr. 18	6.50
7.50	— Trzej sprawiedliwi	8.—
4.—	— Twarz o zmroku	8.—
9.—	— Król nocy	7.—
7.—	— Zielony łucznik	7.—
6.—	— Tajemnicza kula	7.—
4.—	— Zemsta sprawiedliwych	6.—
	— Zagadkowa łoża	6.50
	— Reka mściciela	7.—
	— Bractwo Wielkiej Żaby	7.—
	— Kameleon	7.—
	— Dżentelmen - bandyta	7.—
3.90	— Demon - szpieg	7.—
3.90	— Za maską śmiechu	6.50
8.50	— Tajemnica szpilki	6.50
3.90	Williams V. — Trójka trefl	6.50
3.90	Wertel F. — Tajemnicza człowieka	8.50
4.50	— Gwiazdy młodości	9.—
8.—	Zahn E. — Miłość Seweryna Imbodena	6.50

Po 2 zł. 50 groszy

	<i>Bang H.</i> — Michael	8 50
9.50	— Tragedja bezdomnych	9.—
7.—	<i>Ed-Ed.</i> — Hitler	8.—
7.—	<i>Gunnarsson G.</i> — Island Saga	8 50
8.50	— Ludzie z Borg	8 50
8.—	— Czarne skrzydła	10.—
8.50	— 7 dni ciemności	12.—
8.—	<i>Kiedrzyńska S.</i> — Żona i nieżona	8.—
8.50	<i>Webb M.</i> — Miłość Prudencji Sarn	6.—

Po 3 złote

7.50	Belmont L. — Messalina	12.—
8.50	— Śmierć Messaliny	12.—
8.50	Neumann A. — Czart	14.—
7.—	Olechowska G. — Wódz	11.—
7.—	Regler. — Zagłębienie w ogniu	7.—
8.—	Strand. — Ludzie z pod bieguna	9.50

KSIĄŻKI DLA MŁODZIEŻY W OPRAWIE

		CENA
		norm. zniziona
10.—	Boussenard L. — Dusiciel w Bengalu	5.— 75
8.50	Brazil A. — Przyjaciółki	9.— 2.—
8.50	Czarska L. — Księżniczka Dżawacha	8.— 3.—
10.—	— Druga Nina	8.— 3.—
10.—	Defoe. — Robinson Kruzo	5.— 2.—
6.—	Ejssmond J. — Bajka o roześmianym Stašku	6.— 1.—
5.—	— Janek z puszczy	6.— 1.—
9.—	— Mały myśliwi	6.— 1.—
7.—	Eschenbach. — Krambambuli	10.— 1.50
7.50	Gąsiorowski W. — Huragan	12.— 4.—
8.—	Michaelis K. — Bibi	8.— 3.—
7.—	Montgomery L. — Ania na uniwersytecie	12.— 3.—
7.—	— Dolina tęczy	11.— 3.—
10.—	— Rilla ze złotego brzegu	7.50 2.—
10.—	Paryżanin. — W krainie białej śmierci	7.— 1.—
10.—	Porter Fr. — Pollyanna	8.— 2.—
3.—	Przyborowski W. — Berek pod Kockiem	6.— 2.—
6.50	— Szwolcher Stach	6.— 2.—
6.50	— Rycerz bez skazy	6.— 3.—
6.50	— Zdobyćcie Sandomierza	4.— 3.—
6.50	— Szwedzi w Warszawie	4.— 1.50
6.50	Weryho M. — Jak to bywa	7.50 1.50
6.50	— Opowiem Wam	7.50 1.50

RÓŽNE

8.50	<i>Asnyk.</i> — Dzieła, 3 tomy opr.	20.80	5.—
7.50	<i>Fischer - Dückelmann.</i> — Kobieta lekarka domowa,		
8.50	z tablicami i atlasem	50.—	15.—
9.—	<i>Lenin.</i> — Dzieła, 2 tomy	24.—	6.50
6.—	<i>Marks.</i> — Kapital, 3 tomy	20.—	10.—
7.50	<i>Porębski E.</i> — Cuda techniki, 4 tomy	40.—	7.—
7.—	<i>Archutowicz Ks.</i> — Gramatyka języka hebrajskiego	6.—	30.—
6.50	<i>Baturiewa W.</i> — Podrecznik języka hiszpańskiego	4.—	50.—